

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR
ODDER HØJSKOLES
ELEVFORENING

◦ 1928 ◦

◦ 8. AARGANG ◦

UDGIVET AF
ODDER HØJSKOLES ELEVFORENING

Pædagogisk Forlagsanstalt
København V.

AARSSKRIFT
FOR
ODDER HØJSKOLES
ELEVFORENING
1928

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

8. AARGANG

Sistens
Pædagogiske Studiesamling
København V.

o

Livets Kaar.

Tone: E. Humperdinck: „Wiegenlied“.

*Der iles,
der hviles,
der grædes og smiles
i Flytte og Slot,
i stort og i smaat.*

*Og Dagene kommer, og Aarene gaar.
Som Bølger i Havet er Menneskers Kaar.*

*Vi higer,
vi viger,
vi falder og stiger,
i Angest, i Ro,
i Tvivl og i Tro,*

*— til eengang paa Jorden vor Rejse er slut,
naar Øjet er bristet, og Staven er brudt.*

Dog græde
 af Glæde,
 ja, jublende kvæde
 vi tør, om vi tror
 paa Frelserens Ord;
 thi bag ved de Bølger, der bruser mod Strand,
 vi ser da i Solglans de levendes Land.

Der skinner
 de Tinder,
 der Livsfloden rinder,
 og Livstræet gror
 i Paradisjord.
 Lad Tiderne skifte, lad Verden forgaa:
 Guds Hus og Guds Have skal evig bestaa!

Jakob Lykke.

Eksemplets Magt.

„Sig mig, hvem Du omgaas, og jeg skal sige Dig, hvem Du er“.

Naar en Foredragsholder vælger at tale om en eller anden Stormand eller -kvinde, saa er det vel ikke saa meget for at gøre opmærksom paa det, Vedkommende har udrettet; det kender vi jo i Reglen en Del til i Forvejen; men det er mere for at drage visse Egenskaber og Karaktertræk frem, som Vedkommende har været i Besiddelse af, og som er værd at efterligne, og kan Foredragsholderen fortælle det paa en saadan Maade, at det griber Tilhørerne, saa vil det ogsaa røre ved Streng, der er i Samklang med det fortalte, og der vil aflejre sig noget, som kan faa Betydning før eller senere.

Endnu stærkere paavirkes man af det, man ser, lever sammen med eller oplever.

Hvor mange har ikke faaet deres Livsretning bestemt af noget, de har oplevet — noget, der har gjort særlig stærkt Indtryk paa dem; det har ligesom ledet deres Livsstrøm i en bestemt Retning og det saa stærkt, at den ikke har været til at ændre.

Det kan være i Hjemmet, de har faaet denne Paavirkning, og saa burde det jo være i den rigtige Retning; men det kan ogsaa være ude og særlig blandt Kammerater.

Man kan vel ikke opgive nogen bestemt Alder, da Paavirkningen er stærkest; men den Tid, da Børnene gaar over i de unges Rækker, er i alle Tilfælde en Periode, hvor Modtageligheden er stor. De møder da saa meget

nyt, som de ikke har været ude for før, og det bliver da tit den voksne Ungdom, der kommer til at give Eksemplet. Det kan være som Medtjenere i det daglige Arbejde, i Foreningslivet eller ved Sammenkomster af enhver Art; men de kan være sikker paa, at der bliver lagt Mærke til dem og ofte med en vis Beundring.

Det er jo tit saaledes, at de ganske unge tager mere efter det, de ser og hører blandt den voksne Ungdom, end det, som Husbond eller Madmoder, ja selv Forældrene siger og gør. Men netop fordi deres Paavirkning kan faa saa vidtrækkende Betydning, maa de være sig deres Ansvar bevidst.

Vi kræver vistnok mere af vore unge, end man gjorde tidligere, og det er ganske naturligt; thi de har faaet langt større Frihed og mange flere Rettigheder end i tidligere Tid. De er ligesom bleven tidligere voksne. De har deres egne Foreninger, baade politiske og selskabelige, og Selvstændighedsfølelsen er anderledes stærkt udviklet hos de unge nu end tidligere, og det er altsammen godt, naar blot de føler Ansvaret, der følger med. De maa stadig huske paa, at der bliver lagt Mærke til dem, baade til det, de siger og det, de gør.

Læg din Gerning frem i Dagen,
røgt med Tro den Aaret rundt;
virke stort er ikke Sagen,
men kun det: at virke sundt.

En hjertelig Hilsen til alle Aarsskriftets Læsere med Ønsket om en glædeig Jul og et godt Nytaar.

Marie og Elisius Johnsen.

Om Minder fra mit Højskoleophold.

Tiderne skifter! At være paa Højskole nu er paa mange Maader forskellig fra at være paa Højskole for henved 60 Aar siden. Dog er Maalet væsentligt det samme: at lære, hvad læres kan, og faa Forstaaelse af, hvad det er at være Menneske, faa lidt Indsigt i, hvad man skylder det Samfund, man lever i, at det første ikke er at kræve alt for sig selv, men være til Tjeneste for andre og erkende, at derigennem tjener man sig selv paa bedste Maade.

Men det er nu ikke Højskolens Program, jeg skal skrive om, men derimod om, hvorledes jeg fik Lyst til at komme paa Højskole, og hvad jeg der fik Indtryk af.

Jeg havde en nær Slægtning, *Poulsen Dal*, som i mange Aar havde været Lærer hos *Kold*, og som i 1864 oprettede *Galtrup Højskole* paa Mors. Skønt mit Hjem laa i Thy, var der dog kun en Mils Vej til Højskolen, hvorfor jeg oftere kom derhen, mest om Sommeren, naar der ingen Elever var. Men da jeg var 15 Aar gammel, tilbragte jeg nogle Dage af Juleferien der. Den Gang var de fleste Elever paa Skolen om Julen, kun de fra Mors kunde komme hjem. De tilbageværende maatte saa gøre sig Tilværelsen saa munter og behagelig som mulig. Der var Løjer og Latter. Jeg maatte da ind i Skolestuen for at se til. Saa blev der stillet op til „Nappe Gaas“. „Kom Du med“, raabte en og rakte Haanden ud mod mig. „Nej Tak“, svarede jeg og sikkert med en Betoning, som viste

min Foragt for' slig Barneleg. Jeg fik Lov at sidde i Fred. Karlene begyndte Legen og morede sig kostelig. Der fortsattes med andre Lege. Altid munter Latter og Larm.

Der var en, som sad og græmmede sig i en Krog og agerede overlegen. Men som Aftenen gik, forsvandt Hovmodet, og jeg ønskede, at der vilde blive spurgt en Gang til. Men der var ingen, der spurgte mig. — Forpustede, glade og veltilfredse sluttede de Aftenen med en Sang.

Da jeg kom i Seng, laa jeg og tænkte paa det mærkelige, at voksne Karle kunde more sig ved Barnelege, og jeg, der kun var Barn, følte mig for stor dertil. „I Morgen Aften siger jeg ikke nej“, var min faste Beslutning. Aftenen kom. Legen skulde atter i Gang. Jeg ventede saa inderlig paa Spørgsmaalet. Men der var ingen, som spurgte, og uden Opfordring kunde jeg da ikke være bekendt at melde mig. Det gik saa med „Tampen brænder“, „Pantelæg“ o. s. v. Jo gladere og lystigere de boltrede sig, des mere ked blev jeg af min Stilling. „Bare jeg var Elev her“, tænkte jeg.

Da jeg næste Dag rejste hjem, følte jeg mig rigere end før. Jeg havde set en *Ungdomsglæde*, som jeg aldrig før havde mødt. Da jeg kom hjem, var mit første Ord til Fader: „Maa jeg ikke komme paa Højskole nu til Nytaar?“ Jeg fik Nej, som rimelig var. Men næste Vinter lykkedes det.

Det var saaledes hverken Foredrag eller bevidst Trang til Lærdom, som drog mig. Det var kun dette: at komme til at føle mig lykkelig og glad og blive Kammerat med mange glade, unge Mennesker. Og dette lykkedes fuldt ud, saa dette Højskoleophold staar endnu blandt mine lyseste Minder.

Det er vist ikke ualmindeligt, at unge Mennesker i Overgangsalderen, hvor de hverken er Børn eller voksne, føler sig ensomme og er i Vilderede baade med sig selv og deres Omgivelser. Der trænges til Vejledning og Opmuntring. I den Retning er Kammeratskab en god Hjælp.

Hele Indretningen paa Højskolen var meget tarvelig og gammeldags. Vi sad paa Bænke uden Rygstød langs begge Sider af de lange Borde. Vi medbragte ikke Sko, men maatte beholde Træskoene paa i Skolen. Kosten var god og solid, men serveredes paa gammeldags Vis. Vi spiste af fælles Fade. Om Morgen fik vi kogt Mælk og Smørrebrød, om Aftenen The, Mælk og Smørrebrød. Alle Elever sov paa fælles Soveværelse. To af Lærerne sov i samme Rum. At der mange Aftener kunde blive lidt livlig med Vittigheder og morsomme Historier er en Selvfølge, men naar Lærerne kom, saa ophørte Lystighederne.

Der var en Sallingbo, som vi kaldte „Minister“, fordi han gerne vilde raade. En Dag var der nogle, som fik mig til at skrive „Minister“ paa Væggen over hans Seng. Jeg fik en Lussing af ham, og i flere Dage undgik vi hinanden. Men dette blev utaaleligt; jeg skød Hjertet op, som man siger, og gik hen og bad om Forladelse. Vi blev derefter endnu bedre Venner end før.

Jeg var som sagt meget ung, ja altfor ung til at kunne følge fuldt og helt med i Foredragene. Men noget forstod jeg og var glad ved. Jeg lærte meget i de praktiske Fag. Dog kan Udbyttet hverken maales eller vejes. Man kan høste Udbytte af mangt og meget uden i Grunden selv at ane det. Som Solstraalen aldrig falder forgæves paa Jorden, men altid virker, saaledes falder Straaler fra Livets Lyskilder aldrig forgæves paa Hjertets Ager. Derfor kan man blive dybt paavirket af aandelige Kræfter, uden at man forstandsmæssig kan gøre Rede for det, ja, uden at man rigtig ved det. Hvad der ligger i Hukommelsen og paa Sjælens Overflade kan altid præsenteres og fremvises; men de dybeste Indtryk, som endnu ligger indhyllet i dybe, dunkle Følelser, kan ikke saa let finde Udtryk i Ord, men maa en Tid og maaske for altid nøjes med at ligge i Sjælens Dyb uden nogensinde at blive iført Ordets Dragt, og dog har disse dybe Indtryk og Følelser afgørende Indflydelse paa os, fordi de danner saa at sige Undergrunden

for vort Liv; ja, de er som Træets Rødder: Livsbetingelser, der arbejder i det skjulte.

Saaledes former mine Erindringer sig fra min Højskole-tid, og deriblandt straalder Minder fra Kammeratskab, Samliv og Samtaler, hvoraf jeg intet husker, og hvorom jeg derfor intet kan fortælle, og dog er Indtrykket uudsletteligt. — Lykkelige er de Højskoleelever, som ikke blot *faar lært, hvad læres kan*, men ogsaa *faar Minder og Indtryk af den Art*, som maaske ikke kan finde Udtryk i Ord, men som dog er med til at danne og opbygge Personligheden. Lærdom og Kundskaber er blot *Redskaber*, nyttige og uundværlige, men større end disse er dog *Mesteren*, Personligheden, som skal bruge dem. Hvis han mangler Karakter, Æresfølelse og Samvittighed, saa kan hverken Lærdom eller Begavelse hæve ham til virkelig Agtelse eller Værdighed i Samfundet.

A. Kr. Dolleris.

Aandsværdier.

Med Aarsskriftet vil jeg gerne have en Julehilsen med til gamle Venner blandt de Elever paa Odder Højskole, jeg har haft med at gøre.

I vil huske, at jeg af og til sagde, at Sangen er noget af det værdifuldeste, man kan tage med sig fra en Højskole, fordi den, som *Bjørnson* siger det „lægger en Forklarelsens Glans“ over Livets Gerning baade i det smaa og det store. Det er, som Arbejdet faar Værdi gennem Sang.

Ligesaa vel som Menneskets Sjæl kan aabenbare sig i hans Ord, saadan kan den ogsaa aabenbare sig i hans Sang. Ordet og Sangen — vel at mærke, naar Hjertet er med deri — er en Afspejling af Menneskets Indre og kan gøre et Menneske rigt, aandelig talt. Som Ordet er det, er ogsaa Sangen en Stormagt i Aandens Verden, den er i højeste Grad med til at kalde noget af det bedste frem i os. Hvor der leves et levende Aandsliv, finder vi ogsaa en levende Sang; thi Ordet og Sangen hører sammen, saaledes som det er udtrykt i Sangen:

„Udi de dybe Dale for Norden under Ø,
der vippede to Duer alt udi Jordefrø,
den ene var violenblaa, den anden hvid som Sne,
det var de allerdejlige, som nogen monne se.

Den hvide hedder Ordet og Sangens Magt den blaa,
naar ud de flyver sammen, de Hjerterne kan naa.“

Men hvor Sangen er ved at forstumme, maa der ogsaa være noget galt fat med Aandslivet. Hermed tænker jeg naturligvis ikke paa den enkelte, der ikke kan synge; thi han kan ligesuldt godt være med — ja, begejstret af

Sangens Brus, og det, der udtrykkes derigennem — nej, jeg tænker paa den danske Sang som Helhed, hvis den er ved at dø, er det mig et Vidnesbyrd om, at ogsaa Hjerterne er ved at lukkes, saa „Frosten og Stivheden“ lægger sig tungt i vort Sind. Man leder forgæves efter den ældre Tids Sang baade i Hjem, Skole og Kirke. Den Sang, der var et Udtryk for Sjælens inderste Trang. Men nu er der blevet saa underlig tyst og koldt. Bevares, der gøres umaadelig meget for Ungdommen, der oprettes Biblioteker, der gives Undervisning i snart alt mellem Himmel og Jord, og man bliver saa klog, at det er en Lyst. Det er *maaske* saare godt altsammen, kundskabsmæssigt set, og det er jo det Forældre søger for deres Børn, og det samme tørster de unge efter for at kunne være med i det kundskabsmæssige Travløb; derfor flourer Eksamensskolerne, derfor oprettes saa mange Fagskoler for at kunne efterkomme Tidens Krav. Men tro nu ikke, at Kundskaber alene kan gøre Menneskene bedre. Vi har glimrende Beviser for, at selv de mest kundskabsrigeste Mennesker kan være de største Skurke. Der maa noget mere til end Kundskaber; der maa ogsaa noget til, der kan varme Hjerterne, noget, der kan begejstre, og det er det, man er ved at forsømme baade i Hjem og i Skole.

Ja, det er en af de Opgaver her i Livet, jeg gerne vil arbejde for, men det er en vanskelig Opgave; thi der skal først skabes modtagelige Hjerter, for at Sangen ret kan faa Aand og Liv over sig. — Nu stunder Julen til, og det er især den Tid, da Sangen lyder stærkest i vore Hjem; det hidrører sikkert fra, at Julen er den Fest, der mer end nogen anden er Hjertets Fest, saa vi ligesom villigere og lettere lukker vore Hjerter op og er derfor mere modtagelige for Aandsværdierne.

Gid da Hjemmene maa fyldes med Sang, en Hjertets Sang, en Sang, der er i Pagt med Englesangen hin Julenat, da Verdens Frelser blev født.

„Kirkebakken“, Odder, Julen 1928.

Thorv. Madsen.

Min gamle Rektor.

Latinskolen har i lange Tider lejlighedsvis været kaldt „den sorte Skole“.

Uden her at ville forsøge paa at udrede, hvilke Træk i denne Skoles Væsen der herved især sigtes til, vil jeg ærligt bekende, at jeg aldrig, naar jeg har tænkt paa den Skole, hvor jeg for tredive Aar siden forberedte mig til at blive Student, har kunnet bruge nævnte Øgenavn uden i Spøg.

Skolens Bygninger var gamle og graa at se til. De dominerede ingenlunde blandt Omgivelserne, saaledes som det Slot, der nu er Rammen om Latinskolelivet i Viborg, og som nordfra behersker Udsynet over den gamle Stiftsstad, som Tugthuset Udsynet over Horsens.

Indendørs trivedes der selvsagt ikke saa lidt af det, som nu til Dags saa at sige alle fordømmer med Munden, skønt saare mange fremdeles holder paa det i Praksis: Terperiet, Remseriet og Eksamensjaget.

Naar jeg alligevel tænker tilbage paa min Latinskole-tid med Glæde og følgelig ogsaa med Taknemlighed, skyldes det ikke alene den Omstændighed, at man nu engang i de unge Aar kan tage en Del af Livets smaa Genvordigheder med et vist Humør, som siden er tilbøjeligt til at svigte. Og er man selv af et lidt tungere Gemyt, findes der gerne i Klassen i det mindste eet lyst Hoved, som har Humør i Overflod og gerne vil dele med sine Kammerater.

Nej, men naar jeg i Tankerne gennemgaar Navnene paa mine Lærere fra den Tid — mange af dem er nu forlængst døde og borte, — saa synes jeg virkelig ikke, der er een eneste, som jeg ikke erindrer med Velvilje. Og som den, der i mine Øjne var „et Hoved højere end alt Folket“ og følgelig med fuld Ret beklædte den øverste Stilling i hele Institutionen, maa jeg fremfor alle mindes min gamle Rektor.

Det er allerede ikke saa faa Aar, siden han døde. *A. Heise* hed han. De, som, blot saa løseligt, har gransket Danmarks Historie i det 16. Aarhundrede, vil kende hans Navn og véd, at han i sin Tid gav en Række værdifulde Bidrag til Belysning af dette Tidsrum. Hans Doktordisputats handlede om „Kristian den Anden i Norge“, og i „Danmarks Riges Historie“ skrev han Afsnittet 1481—1536. Vi vidste, vi, som var hans Elever, at han var en anset Historiker, og det, at hans Navn formentlig kastede en vis Glans over Skolen, bidrog vistnok en Smule til at skabe Respekt for ham. Men Historikeren var tillige en fremragende Lærer og et sjældent Menneske.

Hvor tit har jeg ikke som Historielærer paa Højskolen maattet tænke paa ham! Ikke just saaledes at forstaa, at jeg egentlig tror, han vilde have egnet sig til selv at være Højskolelærer. Men hele hans Færd og hans Undervisning var saa personlighedspræget, just som en god Højskoleundervisning skulde være.

Naar Skoleklokken havde ringet, og den store Sværm af Børn og unge Mennesker havde fordelt sig i de forskellige Klasseværelser, kunde man se Rektor med sin store, paa Lærred opløbende, „Universal“-Timeplan i Haanden vandre fra Klasse til Klasse, spørgende: „Skal jeg her?“ — Indtil endelig et Ja fra Duksen paa det rette Sted standsede hans Rundgang.

„Naa, hvad har vi saa?“

Rektor satte sig paa Kathedret og fik af Duksen forevist Lektiestykket i Bogen: „Derfra — dertil!“

„Aah, I Aalehoveder! Kan I noget? — Lad os høre!
— Han der, Lykke-Per!“

Saa begyndte „Han der“ pænt efter Bogen.

Rektor sad og mumlede i det hvide, strittende Skæg:
„Aah, Bloch, det Faarehovede!“ Vi brugte Blochs „Lærebog
i Historie“.

Fem Minutter efter var baade „Han der“ og „Bloch“
sat ud af Virksomhed, og Rektor vandrede med sin store
Gadedørsnøgle i Haanden livligt frem og tilbage foran
Kathedret — og fortalte, saa levende, saa spændende!
Han aandede paa den Gnist af historisk Sans, som vi
havde i vore unge Sjæle, saa den slog ud i Flammer.

Vi fik lært altfor lidt af Aarstal og Navne fra de pu-
niske og mange andre Krige. Vi kunde ingenting paa
Ramse uden den berømte Beskrivelse af Cæsars Død, i
Thriges Oldtidens Historie, som jeg endnu kan gengive
paa staaende Fod. Med Henblik paa Eksamen var Stil-
lingen sikkert nærmest til at dumpe paa. Men vi var al-
ligevel ikke bange. Rektors Navn skulde nok skærme os
mod de Farer, der maatte true os fra de fremmede Cen-
soror. De kunde selvfølgelig ikke lade os gaa nedenum i
Rektors Fag! Og det skete heller ikke.

Jeg gad i Grunden vide, om han selv huskede alle
Aarstallene fra de puniske Krige. Men saa kunde det alt-
saa lade sig gøre at være endogsaa en fremragende Hi-
storiemand uden at kunne alle Aarstal! Ogsaa deri var
der Stof til Eftertanke, navnlig siden, og indirekte Berø-
ligelse for mig den Dag i Dag overfor den pinlige Tanke,
at jeg, om jeg nu pludselig blev sat til f. Eks. at tage
Mellemskoleeksamen, uvægerligt vilde dumpe, om ikke
paa Aarstallene, saa paa Floderne i Sydamerika.

I Kraft af sit Embede var Rektor jo en Slags Selvher-
sker over alle (de vordende) „Russer“. En Gang imellem
svang han Sceptret, f. Eks., naar der i Forbindelse med
smukt Vejr havde rejst sig i de unge Sind en aldeles
ubændig Trang til „Maanedsløv“ og Fodtur til Skoven.

Den af Duksen (han kaldtes for Resten egentlig „Ordføreren“) i ældste Klasse paa samtlige „Disciples“ Vegne herom forebragte underdanige Ansøgning blev gerne besvaret med et kraftigt Afslag. Men et Par Timer senere var hele Banden, med Rektor og de øvrige Lærere i Spidsen, paa Vej ud i det grønne. Rektor vilde helst selv have Lov til at „tage Initiativet“.

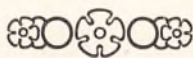
Jeg er vis paa, han holdt af sine „Drenge“. Og skønt han sjældent vekslede mange Ord med de enkelte, kendte han deres Forhold forbavsende nøje og kunde, naar der blev Brug for det, give dem baade Raad og Hjælp til at komme videre.

I sin Afskedstale til os, da vi som nybagte Studenter skulde forlade Skolen, rettede han nogle Ord til mig personlig. Jeg tror egentlig ikke, jeg dengang følte mig overbevist om, at han havde Ret. Siden er jeg bleven klogere. Han sagde omtrent som saa:

Eksamen, — det kan nu være meget godt. Men det er jo dog kun en Kundskabsprøve. Og Kundskaber kan ogsaa være meget godt. Men det er dog ikke det samme som Livsvisdom. Husk paa det!

Naar jeg nu — som i de tredive Aar, der er gaaet, siden jeg først lærte gamle Rektor Heise at kende — har megen Gammen af at dvæle ved svundne Tiders Historie, naar jeg er Tilhænger af den levende Undervisning, naar jeg ikke har ret megen Tro paa Eksaminer, naar jeg ved, at Kundskaber i sig selv ikke er Livets største Rigdom, ja, saa er mit Grundsyn i disse Spørgsmaal præget ikke alene af Grundtvig og Kristen Kold og andre slige gode Mænd, men ogsaa af min gamle Rektor, endda han havde hele sin Livsgerning i „den sorte Skole“.

Jakob Lykke.

Med Rutebil i Tyskland.

Den 1. August 1928 begav et Selskab pr. Rutebil sig sydpaa. Det var mest Lærere og Lærerinder fra alle Egne i Jylland, som havde truffet sammen. Jeg var nu saa heldig at have Selskab med to gamle Venner og Arbejdsfæller gennem flere Aar, hvilket var et stort Plus til Turen. Den første Dag kørte vi fra Vejle til Rendsborg, gjorde et lille Ophold i Kristiansfeldt, hvor vi besaa den ejendommelige Kirkegaard fra Hügenotternes Tid. Næste Dag kørte vi efter Hamborg. Det var smukt; den meste Tid havde vi den herligste Udsigt over Rosenmarker. Det var Farvepragt, Ager efter Ager, med de dejligste Roser.

Det, der imponerede mig mest i Hamborg, var Hagenbecks Dyrepark; det var morsomt at se Dyrene færdes i disse naturlige Omgivelser. Hamborg er ingen køn By, men bærer jo Præget af Handelsby i høj Grad. Den eneste Gang paa hele Turen, da jeg var ved at blive lidt betænkelig, var, da vi skulde køre gennem Hamborg i vor Rutebil; vi kørte forkert flere Gange, og til sidst endte vi i Frihavnen, men endelig kom vi da paa rigtig Vej, og nu gik det i susende Fart sydpaa. Undervejs var vi inde at se en middelstor Bondegaard; den mindede meget om Gaardene herhjemme. Den eneste Forskel i Stuerne var, at der ingen Billeder hængte paa Væggene, og Kostalden var knap indrettet som vore. Jeg havde tænkt mig større Forskel. Avlsredskaber var ogsaa de samme.

Landbruget saa godt ud paa de Strækninger, vi passerede. Afgrøderne var mest Hvede, Kartofler og Bog-

hvede. Skade, at der ingen Fynboer var i Selskabet, for der havde været al Grund til at mimre med Munden.

Efter en anstrengende Køretur i Lyn, Torden og Regn, som jeg aldrig før havde været ude i, naaede vi Køløn. Det er en herlig By. Den Aften vi kom dertil, var Domkirken oplyst over det hele; det var et storslaaet Syn. --

Næste Morgen stod vi tidlig op og gik over til Messe. Det er mærkeligt i disse katolske Kirker, alt det der sker paa een Gang. Et Sted blev et Par viet, et andet Sted var der Skrifte, og et tredie Sted blev en hel Del unge Munke indviet til deres Gerning. Og alt imens kom Skolebørn, Arbejdere og Folk i alle Stillinger, som var paa Vej til deres Arbejde, ind, knælede for Helgenbilleder, stænkede sig med Vievand og forsvandt igen, en mærkelig Form for vi Lutheraner at se, og samtidig med, at man bliver betaget af det, føler man sig frastødt.

Sikken et Kunstværk, kan man godt sige, hele Kirken er; der vilde gaa flere Dage for at se den rigtig. Alene Glasmalerierne er jo Pragtværker. Saa naaede vi endelig Rhinen, som har været min Drøm i mange Aar, og jeg blev heller ikke skuffet. Sejlturen fra Koblenz til Boppard var en Oplevelse, som jeg aldrig vil glemme. Vi havde den herligste Udsigt i straalende Solskin til begge Sider op over Vinbjergene og de gamle Borge. Turen langs Rhinen endte vi paa en Dag og naaede Wiesbaden, hvor vi overnattede; jeg har aldrig været et Sted, hvor Luften var saa vidunderlig frisk og let og saa al den Skønhed, der mødte Øjet; vi saa Kurhuset og Operaen, der var smukt.

Det var saa Meningen, at Hjemturen skulde gaa gennem Thüringen og Hartzen. Paa Vejen passerede vi flere gamle interessante Landsbyer, bl. a. Sabzmünster, hvor Napoleon havde overnattet engang paa Krigstogt, og til Minde derom var der indmuret en Marmorplade i Væggen, og for ogsaa at mindes Stedet skulde vi nyde et Glas Landvin, men det blev alt andet end en Nydelse, for den var pinende sur, saa jeg blev aldeles ikke forfalden

til deres Vin. Det var ejendommeligt i de gamle Byer, for det var fuldstændig, som om de var uberørte af Kultur, og som om Udviklingen laa 100 Aar tilbage. Vejene var saa smalle og daarlige, saa det næsten var umuligt for to Køretøjer at komme forbi hinanden, forfærdelig snavset og uhyggelig saa det ud. Møddingen var lagt lige ud til Gaden, og tit laa den lige uden for Gadedøren, saa den skulde først passeres, inden man naaede ind. Og Landbruget var meget primitivt; flere Steder gik Kvinder og skar Kornet med Sejl, et Redskab, som jeg aldrig har set herhjemme. Køretøjerne var meget morsomme, høje Tremmevogne, forspændt med Køer eller Stude, som ingen Seletøj havde paa, men som Kusken gik foran og ledede med en Kæp, og paa de bagerste Hjul var der et Bremsetøj, som Konen gik og styrede.

Det første Bjerg, vi var oppe paa, var Ilsehjerg (914 Meter over Havet), vi kørte derop, men der var enkelte af Passagererne, som blev søsyge af Bjergbestigning pr. Auto. Jeg syntes det var morsomt, og interessant var det at komme til Vejrs og se ud over Landet. De mægtige Strækninger, hvor man knap øjnede Huse eller Gaarde, viste, at her var det Storbedriften, der var den raadende. Saa gik Vejen efter Eisenach, hvor man gennem Luthers Historie ligesom følte sig mere hjemme. Her staar en smuk Statue af ham paa Torvet. Næste Dag skulde vi saa op til Wartburg, og det glædede jeg mig meget til. Det blev en god og indholdsrig Dag, vi tilbragte der. Det var helt mærkelig at tænke sig, at der havde Luther siddet med sine Tanker.

Paa Vejen til Hartzen passerede vi en hyggelig, lille Bjergby, Rübeland, hvor vi saa to store Drybstenshuler. Det var ogsaa interessant at se Køerne vandre op i Bjergene om Morgenens, alle med Klokke paa og ledet af en Hyrdehund. Fra Wernigerode var vi med Bjergbanen op til Brochen. Det var det eneste Sted, hvor jeg knap fandt det saa kønt, som jeg havde ventet. Naturen var ligesom haard og forreven, men storslaet var der. Turen derop

varede 7 Kvarter. Nu var Tiden saa meget fremskreden, at vi maatte til at tænke paa at komme hjem igen, da vi kun havde 14 Dage til vor Raadighed. Vi passerede Goslar med de dejligste Bindingsværkhuse, Hildesheim og Lühneburg Hede, en trist og øde Strækning, og naaede Kiel. Kørte over den store Bro, gjorde et lille Ophold ved Eckernförde Fjord, hvor vi soppede og badede hver efter sin Lyst. Da vi rullede af Sted igen, blev vi enige om, at vi maatte gøre Holdt ved Dannevirke, og det tror jeg heller ingen af os fortrød. Det var en egen Stemning, der betog en, da vi stod paa den gamle Vold.

Den 14. August sluttede vi Turen ved en lille Middag i Kolding. Vi var alle enige om, at det havde været gode og interessante Dage, vi havde haft. Vi var blevet rystet godt sammen i mere end en Forstand, men det er alligevel Rutebilen, man skal benytte, hvis man skal rejse billigt og se meget.

Hermed en Hilsen til alle med Ønsket om en glædelig Jul.

Tille Kristensen.

Minde fra Dybbøl og Dybbøl Mølle.

For os Danske rummer Navnet „Dybbøl“ en Verden af Sorg og Vemod, af Angst og Smerte, af Stolthed og Taknemmelighed, hele vor ulykkelige Kamp for Sønderjylland manes frem ved dets Lyd.

Da Krigen brød ud i 1864, mente hele det danske Folk, at Dannevirke var den bedste og sikreste Fæstning i Verden, og at Hæren med Lethed kunde forsvare denne Stilling mod Tyskerne; men Generalen og hans Officerer saa dog kun altfor godt, hvor svag Dannevirkestillingen var, og ved et Krigsraad blev de enige om at forlade den.

Den 6. Februar trak den danske Hær sig da tilbage uden Kamp og marscherede mod Dybbøl.

Tyskerne fulgte efter, men blev standsede ved Sankemark, medens den danske Hær satte sig fast i Dybbølskanserne. Og saaledes blev Dybbøl i denne Krig vort Hovedværn mod den overmægtige Fjende.

I henved 10 Uger forsvarede de danske Soldater den imod den vældige Overmagt; i denne Tid laa de i Løbegrave, Skyttehuler og bag Skanser og lod sig overdænge af Preussernes Granater og Bomber — trofaste og modige, taalmodige og udholdende. Hele Europa beundrede dem, men ingen kom dem til Hjælp.

Til sidst var Dybbølskanserne en eneste Grusdyng og Dybbøl Mølle, der tjente som Signalstation skudt sønder, og dog kunde Preusserne ikke vridste Skansen ud af Danskernes Hænker uden en haard og blodig Kamp, hvorved vi mistede ca. 8000 fangne, saarede og døde, unge danske Mænd.

Intet Under, at der efter Genforeningen blev en sand Valfart til dette Sted, der drak saa meget dyrebart dansk Blod. Til disse Pilgrimme sluttede sig de Tusinder af unge Gymnaster, der i Sommer deltog i den store Landsfest, de danske Skytte- og Gymnastikforeninger lod afholde i Dybbøl Skanser.

Ja, selve Skanserne er der jo ikke mere; de store Værker man ser paa deres Plads er anlagte af Preusserne efter 64. Men de fleste Steder er der sat Mærker, der angiver, hvor de danske Skanser laa. Og Synet af Stederne kalder paa de mange Minder — Minder, som er blevet hele det danske Folks Ejendom.

Jeg var der lige efter Genforeningen og fik Lejlighed til at hilse paa den gamle Møllerkone fra Dybbøl Mølle, som fortalte, at det gamle Flag fra Tiden før 64 var bevaret til den Dag, det atter frit kunde vaje over den gamle Møllegaard, der i hvert dansk Hjerte vækker saa dyrebare Minder. Flaget er over 4 m langt, vævet af Uld og bærer Fr. d. VI Navnetræk med Kronen over.

Gamle Fru Hansen var stolt over, at det atter kunde vaje, og hun sagde, at det virkede som en Hilsen ud over Graven fra gamle Jørgen Hansen, hvis Gravminde paa Dybbøl Kirkegaard bærer Indskriften: „Danske Soldater satte dette Minde over deres Ven Dybbøl-Mølleren Jørgen Hansen“.

Inde i Møllen, hvor der tillige findes et lille Museum, er der indmuret en Plade med Indskriften:

Tvende Gange skudt i Grus
 atter rejst som Møllehus.
 Vogter om et Mindebo
 selv en Bavta dansk og tro.
 Sku, saa langt dit Øje naar,
 Grav ved Grav i Marken staar.
 Danske Mænd gav Livet hen,
 Troskab vogter Skansen end.
 Slægter dø, men Sproget binder,
 Fremtid gror af dybe Minder.

Laurits Laursen.

Et Juleminde.

Solen sendte ubarmhjertigt sine varme Straaler ned over alt og alle, og fra den tørre Jord, der havde slaaet Revner saa dybe og brede, at man kunde stikke en Arm ned, kastedes de tilbage, saa det flimrede for Øjnene og ligefrem sved.

En Piskeslange snoede sig med livlige Bevægelser forbi og for ind i det knastørre Græs. Pukkelkvæget stod sløvt og med ludende Holdning og gad knapt røre Halen eller løfte et Ben for at jage Fluerne væk, kun Tappekulien, der skyndte sig fra Træ til Træ for at indsamle Gummisaften, inden den koagulerede i Kopperne, syntes ikke at anfægtes af Varmen.

Jeg havde lige modtaget en Indbydelse fra Overbestyrelsen om at fejre Aftenen — Juleaften — sammen med nogle andre Danske ovre hos ham i hans gæstfrie Hjem, og jeg gik og tænkte paa, om man nu ogsaa kunde fejre Julen, saa man fik lidt af den hjemlige Juleglæde frem henede under disse Himmelegne, og Tankerne drog paa Langfart hjem til det kære Land der højt oppe mod Nord. Jeg tænkte paa Julen derhjemme i Barneaarene, hvor havde Tiden forud været spændende og fyldt med Forventning om det, der skulde komme, og naar saa endelig Juletræet blev tændt, og vi gik rundt og sang, da lyste Festglæden ud af Øjnene.

Ja, henede kunde der jo ikke være Tale om Juletræ, men man kunde vel ogsaa holde Jul uden, skønt: jeg følte, der vilde mangle noget.

Jeg havde lige læst i Strait Times en Notits inde fra Byen. Det var Hotel Van Viyk, der gjorde opmærksom paa Juleaften,

og der stod: Hele Haven vil blive illumineret. Middagen serveres Kl. 7 paa Plænen, hvor det store indiske militære Musikkorps vil underholde Gæsterne. Bagefter vil der blive danset. Nej, jeg maatte vist opgive at faa holdt dansk Jul hernede.

Da jeg kom ned i Fabrikken, blev jeg hurtigt revet ud af mine filosofiske Betragtninger. Kineserne var begyndt at komme med deres Gummi, og om det var paa Grund af den stærke Varme netop den Dag, ved jeg ikke, men et Par var blevet uenige, førte en meget højroset Tale og truede hinanden med Bærestangen, men videre kom de som Regel aldrig, og da jeg fik talt lidt med dem, var Striden hurtigt bilagt, og Arbejdet tog nu helt mine Tanker.

* *

Ah! Det gjorde godt at faa sig et Bad ovenpaa Dagens Anstrengelser. Der havde været særlig mange Vanskeligheder den Dag. Først de to, der var uenige, og knapt efter spildte en Kineser to store Spande Gummi, lige da han var traadt ind ad Døren. Idet han skulde passere en anden, der gik ud, maatte han standse Farten lidt; derved ophørte den rytmiske Takt, han havde bevæget sig i; de bare Ben gled paa det vaade, glatte Cementgulv, og Katastrofen var uundgaaelig. Det gav jo et vældigt Postyr, hvem skulde bære Tabet? Det var flere Mænds Dagløn, der gik; men da jeg fik ham gjort forstaaeligt, at jeg skulde søge at lave det saaledes, at de ikke mistede deres Dagløn, forlod han veltilfreds Fabrikken.

Da vi saa skulde have Motoren i Gang, vilde den ikke starte; men omsider fandt vi ogsaa ud af det, og nu var jeg færdig og kunde tage mit daglige Bad.

Det var da voldsomt, saa omhyggelig Boyen havde været med Tøjet i Dag; et af de allerfineste Sæt var lagt frem og de nye hvide Støvler, ja nyt fra inderst til yderst; hvad skulde det dog betyde? Aa, det var sandt, det var jo i Aften jeg skulde over til Hr. Vesterdal, det var jo Juleaften — ja, Juleaften — jeg havde saamænd ikke tænkt paa det siden om Formiddagen, da jeg vandrede ned til Fabrikken. Hvad var det nu,

der stod i Brevet? „Vi vilde gerne have Fornøjelsen at se Dem hos os til Middag Kl. 7“. Dress: white. Jo, nu erindrede jeg det, jeg havde jo selv bedt Boyen om at tage det smukkeste Tøj frem, og det havde han altsaa husket.

* *
*

Lysene straaledede med en egen festlig Glans ud fra den store Spisestue, da Hr. Vesterdal præcist Kl. 7 slog Dørene op, og paa sin elskværdige Maade sagde: „Gentlemen, Maden er serveret!“

Da Suppen og Fisken var sat til Livs, rejste Hr. Vesterdal sig og bød alle en hjertelig velkommen: „Det er jo første Gang nogle af Dem fejrer Julen saa langt borte fra Danmark, maaske første Gang uden for Hjemmet. Der er vel ingensinde Længselen efter Danmark og vore Kære kommer saa stærkt frem som om Julen, og netop den Maade, Julen fejres paa derhjemme, staar i en egen Festglans for os. Vi vil mindes vore Kære ved at udbringe et Leve for vort fælles Hjem Danmark“.

Det blev talt saa jævnt og alvorligt, at det greb os; Samtalen gik dæmpet og Stemningen var præget af en egen stille Hygge Resten af Tiden ved Bordet.

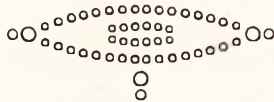
Bagefter fik vi den sorte Kaffe med Likør serveret inde i Dagligstuen, og da Røgen begyndte at stige til Vejrs fra den fede Julecigar, begyndte Stemningen ogsaa at stige.

Og saa kom Overraskelsen. Den kom i Form af et lille, bitte Juletræ med nogle faa Lys og Stjerner paa. Det var ikke noget Grantræ, det var kunstig lavet; men de blinkende Lys kaldte noget frem hos os alle, og disse stærke Mænd, der ellers ikke var saa alvorlige, blev pludselig stille og saa i Undren paa den lille Budbringer, der fortalte om Julen derhjemme hos Fader og Moder engang. Og da saa Hr. Vesterdal stemte i med: „Julen har bragt velsignet Bud“, ja saa lød Sangen stærk og kraftig ud i den stille Nat, og Minderne vældede igen ind paa én med fornyet Styrke. Jeg maatte gaa udenfor — de skulde dog ikke se min Bevægelse.

Sydkorset lyste med sine 4 klare Stjerner, men de kunde jo ikke være Budbringer, de naaede ikke saa langt mod Nord; men da jeg saa højere op paa Himlen, var det som Fuldmaanen nikkede til mig og sagde: „Jeg skal hilse dem derhjemme, naar jeg nu om nogle Timer naar dertil, jeg skal hilse hende, hvis lønligste Tanker gaar hened, og jeg skal fortælle, at Du tænker paa hende og længes. Og Mor, som nu gaar der hjemme og har travlt med Risengrøden og Flæskestegen, og Far, som maaske er ved at give Kreaturerne et ekstra godt Foder, for at de ogsaa skal mærke den store Højtid — jeg skal fortælle dem, at du i Tankerne ser deres stille Færd og i Minderne oplever Julen med dem.

Da jeg kom ind, havde man faaet Kortene frem. Højtidsstemningen var ligesom veget noget, men jeg følte, at jeg virkelig havde oplevet at holde Jul, selv om jeg vidste, at Juledag kom til at gaa med det sædvanlige Arbejde blandt Kinesere og Malajer i en Temperatur af 35 ° C.

Elisius Johnsen.

Brydninger.

Vi lever i en Brydningstid. Deri er intet ejendommeligt. Gennem alle Tider har der været Brydning mellem den ældre Slægt og den yngre Slægt, mellem gamle og nye Anskuelser. Det ejendommelige er, at Kampen føres med en Voldsomhed, som vi maaske skal helt tilbage til Luthers og Hans Tavsens Dage for at finde Mage til.

Tidehvervsfolkenes og Karl Nielsens tunge Mørsere har i lange Tider drønet ind over Missionens og K. F. U.'ernes sødladne Lummerhed og over den smilende grundtvigske Familieidyl. Baade indenfor Missionen og indenfor den grundtvigske Retning har tredie Slægtled undsaagt Forfædrene. Frænde er Frænde værst. Men det er som bekendt ogsaa af sine egne, man skal høre Sandheden.

Overledelsen over de to Hære kan altsaa ikke i Øjeblikket, som hin russiske General, rapportere hjem, at alt er roligt i Sjipka-Passet. Tværtimod! Angriberne stormer frem fra alle Kanter og blotter skaanselsløst Generalernes og Retningernes svage Sider. De, som endnu holder sig bag Palisaderne, mærker stundom Jorden skride.

Fhv. Skoledirektør Niels Bang siger i sin Bog »Den danske Folkekirke«, at vi har haft det lyse Livssyns Vækkelse, og vi har haft det mørke Livssyns Vækkelse, men begge er løbet ud i halvt sekterisk Afsluttethed overfor hinanden, overfor det store Folk og overfor Tidens Tanker.

Der er mange forskellige Aarsager til Tidens Brydninger. Og der kunde siges og skrives meget derom. Her

skal kun nævnes een Aarsag: Amerikaniseringen indenfor de to kirkelige Retninger, Præsterejseriet, Mødekristendom, hele det kristelige Foreningsarbejde, der er blevet saa mekaniseret og verdsliggjort. Tilfældet Bast var ikke blot et lokalt metodistisk Onde, det var Udtryk for noget, som er typisk for vor Tid.

Ikke saa underligt da, der er kommet til Orde en voldsom Protest mod den sentimentale Gudelighed, der har krystaliseret sig i en Del ydre Former, der intet har med Liv at gøre, i en hyklerisk Farisæisme og forløren Barmhjertighed om Søndagen, som saa udmærket tillader at snyde sin Næste i Jesu Navn om Mandagen.

„Under Ugens Dage seks
haler I Guds Flag til Dæks,
og det er kun paa den syvende,
at det ses mod Himlen flyvende!“

(Brand.)

Eller er det saa mærkeligt, der er kommen en Reaktion mod det Livssyn, der betragter Vorherre som en rar gammel Julenisse eller som en gemytlig Kammerat, man kan tage sig en lystig Svingom sammen med paa Karneval et Par Timer efter, at man har været i Kirke og til Herrens Bord. Vel siger Paulus: Alt er mig tiladt! Men han følger til: Ikke alt er mig gavnligt! Begge Sætninger er rigtige. Det gælder altsaa ikke alene det første, men ogsaa det sidste. Hver Ting til sin Tid og paa rette Plads. Gud er den store Liberale. Ja, det er der ingen Tvivl om. Godt for os, at han ikke er saa smaalig og snæversynet som Menneskene. For ham er det ikke Tingen selv, der er syndig. Hjertets Forhold til Tingen bliver det afgørende. Han forlanger kun aandelig Redelighed. Det forlanger han ogsaa — ubetinget! Kristeligt Arbejde kontra verdsligt Sindelag skyer han som Pesten.

Det er den jyske Digter Anton Berntsen, der har udgivet et Foredrag, som han netop kalder »Kristeligt Arbejde — verdsligt Sindelag«. Han paaviser klart og tydeligt, hvordan verdslige Principper præger det aandelige For-

eningsarbejde. Man nærer en alt for stor Tiltro til Massevirkninger, Vækkelsesuger, Reklame, Lysbilleder o. s. v. Man arrangerer Bazarer og Indsamlinger til kristeligt Arbejde med raffineret Verdensklogskab og glemmer fuldstændig, hvad Jesus sagde om den fattige Kone, der lagde mere i Fattigblokken end alle de andre tilsammen, fordi hun var den eneste, hvis Sindelag var med i Gaven.

Oprindelig var alt dette den grundtvigske Retning fremmed. Ogsaa dér vrimler det i vore Dage med ærgerrige Foreningsledere og smidige Geschæftmagere, der absolut mener, Verden staar ikke til Pinse, hvis man ikke stadig finder paa nyt til Ungdommens aandelige Forplejning. Saa studerer og diskuterer man da Kogebogens Finesser med megen Omhu. Bordet dækkes med de mest pikante og nervepirrende Retter. Vil det alligevel ikke glide ned, fordi den naturlige Sult mangler, lokker og reklamerer man som Markedsgøglere uden at agte paa, om Aandens Skabertime er inde. Og saa er det da i den sidste Menneskealder gaaet saadan, at mange af vort Lands bedste unge har faaet aandelig Forstoppelse, er bleven saa overmættede, at de intet mere gider nyde. Eller ogsaa de føler Trang til stadig vekslende og stadig kraftigere og kraftigere Stimuleringsmidler ligesom de mange forgiftede Cigaretrygere, det jo vrimler af i Ungdommens Lejre.

En vaagen, dansk, kristen Ungdom! Det er vist saadan, De danske Ungdomsforeningers Formaaalsparagraf lyder. Og det er jo et herligt Maal. Det er som skaaret lige ud af K. F. U.'ernes Katekismus, i Slægt med de mange nydelige Skriftsteder i Glas og Ramme over Dørene, alt-saa et pænt ydre Skilt, man hænger ud i Reklameøjemed eller i den Hensigt at give sig ud for mere, end man er.

Lad os se lidt nærmere paa en vaagen, dansk, kristen Ungdom. Man gaar altsaa ud fra, Ungdommen er hverken vaagen, dansk eller kristen. En meget dristig Slutning. Endnu dristigere at tro, at en Forening kan besørge, hvad Hjemmene ikke har formaaet. Men naturligvis vilde det være rart, om vi med Sandhed kan sige, vi har

en vaagen Ungdom i Danmark. Vi tænker her paa vaagen i god Forstand: en Ungdom med lysende Idealer, med Sandhed i Hjertedybet, Sandhed for Samvittigheden, Kærlighed til de ædles Æt og meget andet, en Ungdom, som kan gaa fremad, lukke sig op og drage af Sted med jublende Sang ud over den lyslange Bro. Der er jo nemlig en Ungdom, som er saa »lysvaagen«, at den er farlig for sine Omgivelser, som altid spiller Klogskaben paa Næsen og truer med at slaa hele Verdensbohavet i Stykker.

Men for at Ungdommen kan blive vaagen i god Forstand, er det nødvendigt, den faar Lov til at sove, til den faar udsovet. I vor travle og hæsblesende Tid agter man ikke paa, hvor vigtig en Ting det i Grunden er for et Menneskes baade legemlige og aandelige Sundhed, at det faar udsovet. At Ungdommen altsaa faar Fred, faar Lov til at sove Tiden ud, Tid og Ro til i Tanke og Drøm at færdes i sin egen Verden, er en nødvendig Betingelse for, den kan vaagne op til Daad, til dansk, til stor og til herlig Id, vaagne op til ogsaa at faa Øre for Fuglesangen fra oven.

Denne Naturlov og Aandslov agter man som sagt ikke paa, man arbejder ud af karsken Bælg for at opnaa Resultater. Saa bliver da det hele forfejlet, saa man i Stedet for en vaagen, dansk, kristen Ungdom faar en blasert Ungdom, en forvirret, uselvstændig, hjemløs og rodløs Ungdom og en Ungdom uden Sans for den Livets Tale, der aldrig forældes.

En af Lederne indenfor De danske Ungdomsforeninger rettede i Sommer en skarp Kritik mod Nutidens Højskolemænd, fordi de ikke ganske anderledes, end Tilfældet er, formaar at præge deres Elever. Han skrev bl. a.: »Naar vi taler med vor Tids unge om deres Højskoleophold, saa er Tonen en helt anden«. (End naar de gamle talte om deres Højskoleophold.) »Det, de dvæler ved, er Livet blandt Kammeralerne og de dejlige Udflugter og »Livet« om Aftenen paa Værelserne. Man hører dem sjældent tale om, hvad de hørte i Højskolens Høresal«.

Man kunde passende svare tilbage: Det er muligt, Nutidens Højskolemænd er nogle sølle Karle i Sammenligning med de gamle Højskolemænd. Derom vil vi ikke strides. Det er dog ikke sikkert, Christen Kolds Tale om Frederik Hansens Kone i Ryslinge vilde bekomme Nutidens Ungdom vel. Og det er i hvert Fald ganske givet, at i en Tid, hvor man altid spørger efter, hvad Ungdommen vil i Stedet for, hvad den skal, og hvad den trænger til, kunde Kaptain Jens Nørregaard til Testrup med sin stramme Militærdisciplin godt gaa hjem og lægge sig. Det vilde formodentlig ikke gaa de andre store heden-gangne ret meget bedre. Og man kunde svare, at Ungdomsarbejdet med dets Gøren Ungdommen i Stand, med dets Indrullering i Baase, med dets talløse Foredrag, Prækenere og Underholdninger, med dets Ekstrakter og Resumme af Aandslivets mangfoldige Afskygninger i en Jordbund, der ikke er beredt, og med dets evige Kalden bort fra Hjemlivets Værdier, har bidraget sit til at gøre Højskolens egentlige Arbejde saare vanskeligt — for ikke at sige umuligt.

Ak, min kære, gamle Elev der oppe fra Landet Norden for Lov og Ret. Mindes du hin 3. November, da du første Gang i dit solide hjemmegjorte Vadmelstøj og sorte Krave kom stavrende ind i Højskolens Foredragssal? Den Gang og paa den Skole hed det nu Foredragssal. Du snorksov! Og saa var du »ledtlet oplyst, altfor ledtlet«, som Jeppe Aakjær siger. Hele din Fremtræden var præget af Hjemme-fødingens kantede og undseelige Færd og af Hverdagens tunge Slid med Hakke, Skovl og Spade. Men du vidste, der er noget, der hedder, at et Menneske skal gøre sin Pligt. Og du havde Lyslængselen i dig. Du forlangte ikke Underholdning, men Arbejde. Og aldrig skulde du af Sted til »Kusiner«s Fødselsdag, Landboforeningsmaskerader eller daarlige Biografforestillinger. Højskolens Verden var dig nok. Og alt som Tiden gik, vaagnede du op til det herligste Liv. Du blev Højskolens bedste Elev. Og du er fremdeles lysvaagen. Men noget gammeldags er du na-

turligvis i hele dit Livssyn. Som din gamle Lærer forstaar du ikke, Ungdommen skal agere, tage sig af Missionsarbejdet hjemme og ude, Soldaterarbejdet i København, Danskheden i Mellemslesvig og mange andre mærkelige Opgaver som Sommerkursus for Lærere o. a. m.

Du hører til de stille i Landet, til dem, man fordum priste. Nu er det Højtalernes Tid. Det er de agerende og optrædende, som tilkendes Æren, Magten og Riget.

Naar Verden atter kommer helt i Lave, og Tingene igen bliver sat paa den rette Plads, vil man formodentlig erkende, det var den stille og trofaste Flok, som »Landet frelst ifra Slaget bar«, holdt os oppe trods Efterkrigstidens stærke Storme og vilde Svindlerier.

Det er en Brydningstid, intet mindre end et Opgør finder Sted. Er det et Sundhedstegn, eller er det Indledningen til det store Ragnarok?

To Ting er under den nuværende Situation værd at betænke: den ene den, at i Sammenbrudstider gaar kun Menneskeværk, aldrig Guds Værk, i Løbet. Den anden den, at i Tider, hvor noget nyt skal fødes, ved ingen, før Fødslen er sket, hvori dette nye bestaar.

Vi tror og haaber, Gud som saa ofte før vil lade Levesaften stige op i den gamle Stamme. Men —

„Her intet lader sig fremtvinge.
i Stilhed virker her Guds Aand:
Her alt er lavt, og sent det gaar,
som Hjertet sidder, Hjertet slaar.“

Og:

„Stiger der Pest af den svampede Bund,
da varslers det mod Forryngelsens Stund.“

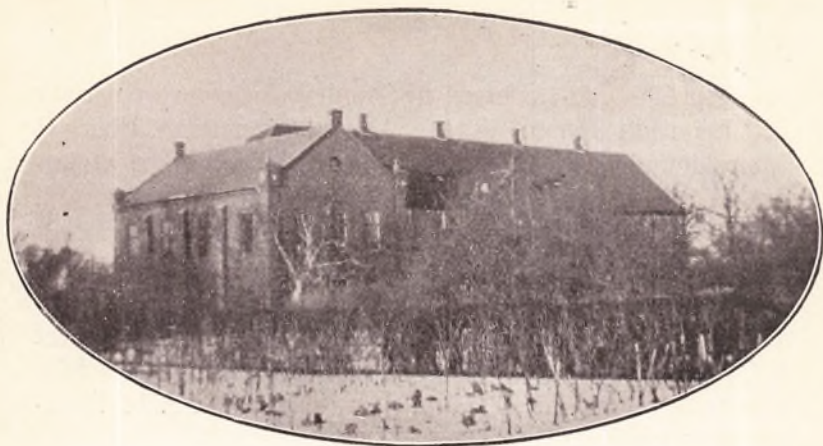
(H. Ibsen.)

C. P. Corneliussen.

Med Ønsket om en glædelig Julefest sender vi en venlig Hilsen til Aarsskriftets Læsere.

Odense, d. 4.—12.—28.

Anna og C. P. Corneliussen.

Stambogsføringens Betydning.

Gamle Elever vil huske, at jeg ved Gennemgangen af fremmede Kvægracer altid dvælede ved Stambogsføringens Begyndelse for vedkommende Race, og at disses Udbredelse eller fremragende Evne i en eller anden bestemt Produktionsretning i Reglen stod i Forhold til og nøje Sammenhæng med Tiden for Stambogsføringens Paa-begyndelse.

Korthornet, der vel ubestridt er Verdens mest udbredte Kvægrace, fik sin offentlige Stambog i 1822, som den første af alle Racer. England er her Foregangslandet.

Her hjemme kom vi først ret sent i Gang med dette Arbejde. Det er „Foreningen af jydsk Landboforeninger“, der først lægger for i 1881 med 1. Bind af Stambogen for Heste og Kvæg af jydsk Race; samme Aar nedsattes et Udvalg for Stambogsføring paa Sjælland. Der er dog nogen Usikkerhed i Arbejdet. Først skiller Hestene sig fra, senere lades Køerne ud af Betragtning.

Efter 1894, da Ledelsen af Stambogsføringen gaar over til „De samvirkende danske Landboforeninger“, faar vi Racestambøger for Tyre af jydsk og af rød Race omfattende hele Landet; men Køerne glemmes stadig indtil 1905, da Fynboerne begyndte for sig selv. Derefter følger saa Sjælland, Lolland-Falster og sidst Jylland hver med sin provinsielle Kostambog for R. D. M. 1918 udkommer 1. Bind af Kostambogen for jydsk Kvæg, senere ændret 2 Gange i Form og Anlæg. 1921 samles de provinsielle Kostambøger af R. D. M. til en landsomfattende Racestambog for Køer.

Af foranstaaende ses, at vi har faaet sent begyndt, og at det hele har været noget spredt og usikkert. Resultatet er da ogsaa blevet derefter, nemlig at vi har faaet alt for faa Hundyr i den offentlige Stambog. Heri skulde vi gerne have en Ændring.

I Øjeblikket hviler Stambogsføringen for Køer i „Familiestambogen“, der føres hjemme i Besætningerne og vist kan betegnes som specielt dansk, idet den første Gang anvendtes af Statskonsulent *Mørkeberg* i 1891 paa „Oudrupgaard“, senere i de store Konkurrencer før og efter Aarhundreskiftet. Det er en udmærket Bog, og jeg vil meget anbefale alle, der har blot lidt mere end en almindelig Brugsbesætning at faa anlagt en saadan. Adgangen dertil er let og sker ved Henvendelse til Fællesledelses- eller Landboforeningskonsulenterne.

De fleste holder jo nøje Rede paa Sædskifte- og Gødningsforhold; det er da ogsaa kun rimeligt at holde Rede paa, hvilke Dyr i vores Besætning, der betaler bedst for det tilmaalte Foder, hvilke Kvier og Tyrekalve, der har den største Brugs- og Avlsværdi, og det er det „Familiestambogen“ skal hjælpe os til gennem sine Optegnelser om Fødsel, Afstamning, Ydelse, Kælvninger, Præmieringer og Kaaringer m. m.

I samme Grad, som disse Optegnelser føres omhyggeligt, øges Sikkerheden i Avlsledelsen, og der vil i de fle-

ste Besætninger opstaa Individuer og Familier, der tilfredsstillter Betingelserne for Optagelse i den offentlige Kostambog, der ikke maa unddrages vor Tilslutning, fordi det er den, der skaber Fremskridtet for Racen, et Fremskridt, der paa mange Maader betyder økonomisk Fordel for Racens enkelte Brugere og Opdrættere, i Form af større Efterspørgsel, bedre Avlsdyr, stigende Produktion.

At der kan naas meget ad den Vej, har vi mange Eksempler paa, og nærværende fremsættes kun som en lille Paamindelse om, at vi som Kvægavlere har en Pligt til at være med i Arbejdet, og en Forsikring om, at det i det lange Løb er lønnende, ikke alene for Landet, men i endnu højere Grad for den enkelte Kvægavler og -bruger.

Derfor lad os slutte op i Rækken, eftersom vi faar selvstændig Virksomhed, derigennem er vi med til at bære Danmark gennem Brydningstiden ind i Dagen ny.

Hermed Julehilsen til gamle Elever.

N. Primdahl.
Odder.

Den unge Landmands økonomiske Stilling i Øjeblikket.

Flertallet af de unge Landmænd, der køber Landejendom, er jo kun i Besiddelse af en lille Kapital og bliver stillet over for den Opgave: at skulle forrente næsten hele Købesummen. Kan dette lade sig gøre i Øjeblikket, og er der Grund til at tro, at Forholdet mellem Ejendomspriserne og Ejendommenes Brugsværdi vil stille sig gunstigere i den nærmeste Fremtid?

Studerer man de offentliggjorte, kontrollerede Landbrugsregnskaber fra de senere Aar, faar man nærmest det Indtryk, at nævnte Opgave er umulig, og saadanne Regnskaber foreligger i et saa stort Antal, dels fra det landøkonomiske Driftsbureau, og dels fra forskellige Landboforeninger, at Resultaterne maa tillægges stor Værdi til Belysning af Landejendommenes Brugsværdi eller Forrentningsevne, idet dog bemærkes, at nævnte Resultater ret sikkert ligger over Gennemsnitsresultaterne for alle danske Landbrug.

Et Maal for Brugsværdien har vi i Ejendommenes Nettoudbytte. Dette udregnes nemlig ved, at man fra Driftsindtægterne drager samtlige Driftsomkostninger undtagen Renterne. Under Driftsomkostninger medregnes ogsaa Løn til Ejeren for hans Arbejde ved og Ledelse af Bedriften.

Nettoudbyttet er med andre Ord det Beløb, som Ejendommen kan betale i Rente, naar Ejeren har faaet en passende Løn for sit Arbejde.

Hvordan har Nettoudbyttet været for 1927—28 i Henhold til Regnskaberne fra det landøkonomiske Driftsbureau?

Deler man Regnskaberne i 3 Grupper efter Ejendommenes Størrelse, nemlig:

Ejendomme under 10	ha
do. fra 10—15	ha
do. over 50	ha

har Nettoudbyttet været henholdsvis 54 — 47 og 35 Kr. pr. ha eller i Gennemsnit for alle Regnskaberne 45 Kr. Resultatet er ikke godt, men dog 10 Kr. mere end Aaret i Forvejen.

Med disse 45 Kr. skal altsaa Renterne betales.

Det bliver 1,8 pCt. af Landbrugskapitalen (Ejendommens bogførte Værdi) eller 1,5 pCt. af Handelsværdien.

Men hvis Rentekravet er 5 pCt. i Stedet for 1,8 pCt., hvor stor bliver saa Landmændenes Arbejdsfortjeneste?

Resultatet af denne Udregning vil vise sig at være meget forskellig efter Brugenes Størrelse. Regnes med samme Størrelsesgrupper som ovenfor, har Husmandsbrugene givet 1436 Kr. i Arbejds løn til Ejeren og hans Familie, Bøndergaardene 1279 Kr., medens de store Gaarde har givet ÷ 2025 Kr.

I alle 3 Grupper har det ikke kunnet undgaas, at der har fundet en Formindskelse af Formuen Sted til Dækning af det private Forbrug.

I Gennemsnit udgør dette Beløb 266 Kr. pr. Ejendom for Husmandsbrugene, 1581 Kr. for Bønderbrugene og 3959 Kr. for de store Gaarde. De tilsvarende Underskudsbeløb for Aaret 1926—27 var 251 Kr., 2411 Kr. og 5979 Kr.

Gaaende ud fra disse Regnskabsresultater, der, som før nævnt, vel desværre ligger over Gennemsnittet for alle danske Landbrug, skulde man nærmest finde det forkasteligt for en ung Landmand at købe Landejendom, naar han kun ejer en forholdsvis lille Kapital, og det nytter ikke at nægte, at Landejendomspriserne i de senere Aar har været for høje i For-

hold til Brugsværdien; men saadan ser det vist altid ud i Nedgangsaar. I Tider, da Konjunkturerne stadig bevæger sig nedad, vil Driftsudgifterne, der svinger langsommere, komme til at tynde for haardt. At det i saadanne Tider vil være vanskeligt at forrente Ejendommens Hændelsværdi er ganske naturligt, da der er ingen, der ønsker at sælge deres Ejendomme til Priser, der svarer til enkelte daarlige Aars Afkastning. De vil uvilkaarlig holde igen, indtil der er en Bedring i Sigte, indtil Konjunkturerne begynder at svinge opad. Selv en nok saa ringe Opgang vil let mærkes; thi Udgifterne følger ikke straks med, saa den første Opgang i Konjunkturerne bliver næsten ren Nettogevinst. Er vi for Tiden inde i en saadan svagt begyndende Opgang? Det er vanskeligt at sige.

Men trods de daarlige Resultater fra 1927—28 ser vi dog, at der har været Fremgang fra Aaret forud. Desværre gælder dette dog ikke de smaa Brug, vel nok begrundet paa, at de i stærkest Grad har mærket de lave Flæskepriser. At det Aar, vi er inde i, vil vise Fremgang for Landbrug af alle Størrelser, er der ingen Tvivl om. Den gode Høst bidrager i høj Grad dertil, men Priserne paa Flæsk og Smør har ogsaa været lidt højere end i Aaret forud samtidig med, at de samlede Driftsudgifter vel snarest er lidt lavere. Om Bedringen vil blive saa betydelig, at Gennemsnittet vil naa til fuld Forrentning af Ejendommen, vil Tiden vise, men det er vist tvivlsomt, og om Opgangslinien vil fortsætte, kan man ikke vide med Sikkerhed.

Alt i alt synes jeg dog ikke, der er Grund til for Nybegynderen at se mørkt paa Situationen. Tør vi mene, at Landbruget er kommet over den økonomiske Bølgedal, saa tror jeg nok, jeg tør sige, at dette med at klare sig økonomisk i høj Grad er en Viljesag; men ikke saadan at forstaa, at den Beslutning først skal tages, naar det økonomiske Tryk føles. De unge maa være klar over, at saafremt Danmarks Landbrug skal kunne klare sig i den fri Konkurrence i Fremtiden, saa maa det være i stadig Udvikling. Derfor stilles der store Krav til den unge Landmands Uddannelse. Grundlaget lægges gennem Arbejdet i det praktiske Landbrug. Det er ikke nok med at

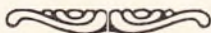
kunne udføre al Slags Landbrugsarbejde perfekt, men man bør søge gode Læresteder og følge godt med i hele Bedriftens Ordning. Nogle Steder er det maaske især Planteavl, der lægges Pres paa, andre Steder har maaske Malkekvæget Hovedinteressen og atter andre Steder maaske særlig Grisetillæg eller Flæskeproduktion. En dygtig Landmand behøver ikke just at være Foregangsmand paa alle Omraader, men ser muligvis sin Fordel ved at drive stærkt paa en enkelt Produktionsgren; men den unge maa ikke nøjes med at lære, hvad han har størst Interesse for. Hans praktiske Uddannelse bør være alsidig. Manglende Kendskab til en eller anden Produktion bør nemlig ikke være en Hindring for, at han, naar han selv har faaet Landbrug, til enhver Tid kan slaa paa den eller de Kiler, der trækker bedst.

Den praktiske Uddannelse er imidlertid kun den ene Side af Sagen. En Nutidslandmand maa ogsaa have nogen teoretisk Viden. Altfor mange vil ikke se Nødvendigheden heraf, hvilket den altfor ringe Tilgang til vore Landbrugsskoler bærer Vidne om. For den vaagne, unge Landmand vil der ude i den praktiske Gerning melde sig mange vigtige Spørgsmaal, som han vanskeligt kan faa fyldestgørende Svar paa undtagen gennem et Skoleophold.

Hvis jeg som Afslutning paa disse økonomiske Betragtninger skal svare paa, om det er tilraadeligt for en ung Landmand at købe Ejendom i Øjeblikket, vil jeg sige: Det kommer an paa Personen! Har han en god Uddannelse? Har han Lyst til Gerningen? Er han energisk? Kan han finde sig i, i alt Fald for en Tid, at gøre Brug af den gode, gammeldags Dyd, Nøjsomhed? Vil han altid have for Øje i sine Dispositioner, at Bedriften først og fremmest skal svare Regning, saa tør jeg rolig sige: Tag kun fat med frejdigt Mod!

Venlig Hilsen til gamle Elever med Ønsket om en god Julefest.

A. Andersen,
Knudsminde.

Historien og dens Plads i vor Undervisning.

Den, der ikke har stoppet Fortiden i sin
Last, har ingen Fremtid for sig.

Joh. V. Jensen.

Den norske Præst og Højskolemand *Christoffer Bruun* siger et Sted om Højskolen, der paa hans Tid var ny: Der er to Grundsætninger, den nye Skole er bygget paa; den ene er den, at Historien bør være Midtpunktet i al menneskelig Skole; den anden er den, at i den historiske Undervisning bør Hovedsagen være Lærernes mundtlige Fremstilling. Dermed er vel saa sagt, at Højskolen ikke først og fremmest skal give en Opøvning af Hukommelse og Forstand, men give Sjæls Indhold.

Historien har saaledes fra første Færd haft en stor Plads i Højskolens Undervisning. Men nu er denne Skole jo ingen Aarsunge mere, og der kan være Fare for, som for alt aandeligt Arbejde, der bliver gammelt, at den stivner i Form, hvis den ikke ejer Evnen til at forny sig, lytte sig til, hvad Folket trænger til nu og former Arbejdet derefter. Faren er der ogsaa af den Grund, at vi unge kan gaa lige ind i en færdig Form, overtage en færdig Skole og saa at sige leve paa andres Aand.

Det Spørgsmaal melder sig da naturligt: Er det rigtig stadig at lade Historien beholde sin fremtrædende Plads? Svarer det til Behovet i en Tid, hvor Realskoleriet florerer? Saadan maa vi spørge os selv. Men Spørgsmaalet kommer ogsaa til os fra Eleverne.

Der vendes i vor Tid op og ned paa meget af det, vi fik i Arv, uden at der tænkes alt for meget paa, hvad der skal sættes i Stedet. Og de unge er præget af deres Tid. I Spørgsmaal, der har Tilknnytning til Dagliglivet, er de med, fordi de har en umiddelbar Følelse af, at her er noget, som har Interesse og Betydning for dem. Gaar man ind paa deres Tankegang, kan man godt faa en Diskussion, saa det synger om Ørerne. Da kan de baade lytte og spørge. Men historisk i deres Spørgen? Nej, det er de ikke. Men for den, der kun ser det nærværende, bliver Livet let tomt og indholdsløst, har *A. D. Jørgensen* sagt. Det vi er, aandeligt set, skylder vi Slægten, der gik forud.

Opgaven nu maa da være: at hjælpe Eleverne til at forstaa deres Arbejde og bruge deres Tanker, men ogsaa at lede dem ind paa Baner, hvor de Kræfter er at finde, der alene kan bære og give Livet Perspektiv: Menneskeslægtens indvundne Erfaringer, og det vil jo igen sige i Tilbageblikket. Derved løftes Dagliglivet op, det bliver aandspræget. Vi ser Sammenhængen i Menneskeslægtens Levnedsløb og vor Plads i den, ogsaa vi er Fuldbyrdere af noget. Vort Folks Historie er vor egen Historie, din og min, vor Slægts Historie. Vi er ikke Enere, men et Led i en Kæde af levende Mennesker paa Vandring frem. Vi er med i den Kamp, der er ført gennem Tiderne, Kampen mellem ondt og godt. Det Arbejde, der er udført i Fredens og Stridens Dage, er det, vi fortsætter. Hvor tidligere Tidens Slægter fejlede, maa vi rette, og hvad de gjorde godt, maa vi søge at gøre endnu lidt bedre, saa vi med vort Arbejde er med til at fremme en god Kultur i vort Folk, gøre Kaarene bedre for os selv som for dem, der kommer efter os.

Hos Historien kan vi gaa i Lære. Den er jo ikke blot en Billedbog, som er til for at tilfredsstille vor Nysgerrighed. Bag de ydre Begivenheder finder vi de Love, hvoraf hele vor Udvikling som Folk er udsprunget. Det fængslende ved at have med Historie at gøre er netop dette, at vi faar Øje for Vekselspillet mellem Aarsag og Virkning, den evindelige Gliden frem og tilbage. Der har været baade Skumringstider og Grytider i

vort Folk. Men i trange Tider skal Viljen til Livet staa sin Prøve. Saadan med det enkelte Menneske og saadan med et Folk. I de afgørende Stunder sejrede Livsviljen, og det gik fremad paany.

„Vor Folk var stedt saa mangen Gang i onde Kaar,
men saa dog aldrig en Vinter saa lang, det blev dog Vaar.“

Undertiden var det et enkelt Menneske, der gjorde en Gerning, der fik Betydning for Landets og Folkets Skæbne. Til andre Tider satte hele Folket ind. Men Eksempel paa Eksempel vil vise, at hver Gang, der oprandt en Nybrudstid, skete det ved, at Folket vendte sig til Fortiden og tog Lære af den. Det gav Lysning og Kræfter. Fremtidshistorie fødtes af Fortidshistorie.

Rent menneskelig set er det ikke altid rart at blive gammel. Anderledes med et Folk. Et gammelt Folk er et minderrigt Folk. At leve med vort Folks Minder skaber Folkefølelse og Samfundsforstaaelse. Vi ligesom indstilles paa at modtage det nærværende, saa at det tilfældige ogsaa i vort eget Liv, viger for Følelsen af, at vi „er Tjenere for noget større end os selv“.

Historien maa da stadig være et vigtigt Hjælpemiddel i al menneskelig Opdragelse. Men hvert Slægtled maa danne sig sin egen Arbejdsmaade. Mange Højskolemænd fortæller nu Historien baglæns“. Ud fra Forhold i Nutiden fortæller de om det, der var. De bygger paa den Virkelighedssans, som Nutidsunge i særlig Grad er begavet med. Og det er heldigt, de kan gøre det, fordi det er Betingelsen for at naa ind til Livets egentlige Værdier.

Den, der møder med aabent og modtageligt Sind, kommer paa den Maade i Forbindelse med det dybeste og bedste, Menneskeslægten har frembragt, og som forøgede med den Smule, vi kan lægge til, ogsaa vil paavirke kommende Slægter.

„Din egen Dag er kort, men Slægtens lang;
læg ydmygt Øret til dens Rod forneden:
Aartusind toner op i Graad og Sang,
mens Toppen suser imod Evigheden!“

C. H. Daugbjerg.

Aaret, der svandt.

Det er over $1\frac{1}{2}$ Aar siden, vi kom til Odder. Jeg kan knapt forstaa det; jeg synes somme Tider, at det kun kan være nogle Dage, der er Tale om; men naar jeg saa begynder at stykke Tiden ud og tænker paa, hvad der er passeret — ja, saa bliver det en lang Kæde af Oplevelser.

Jeg sluttede sidste Aars Oversigt med at sige: „Arbejdet er i fuld Gang, og vi har Indtryk af, at Eleverne føler sig hjemme. Det er prægtige unge Mennesker, som det er en Fornøjelse at arbejde med og som lover godt for Vinteren“.

Dette Løfte indfrie de fuldt ud. Det véd Eleverne selv, og det véd alle, at vi var meget glad for vort første Vinterhold.

Tiden gik hurtig, og inden vi rigtig vidste af det, stod Julen for Døren. Der blev arbejdet godt i Skolestuen, og Aftenerne og Fritiden blev udnyttet til Forberedelse for Timerne; men der blev dog Tid til for et enkelt Par at ind-

Der arbejdes paa „Nordlyset“.

studere et lille Stykke „Hvedebrødsdagens Overraskelser“, som blev spillet den sidste Aften før Juleferien, og som de optrædende skilte sig smukt fra og høstede megen Bifald for. Det samme kan siges om Julenissen, der bag efter viste sig og paa nissevis fortalte om Julens Herlighed.

Det var dog først i Fastelavnen, at det rigtig blev konstateret, at der fandtes Skuespillere blandt Eleverne. „Abekatten“, „Kusine Lotte“ og „Jens — hans Hywelbor“ trak

Jens — hans Hywelbor.

fuldt Hus, hvilket resulterede i, at det maatte gentages lidt senere for Egnens Beboere.

Ved Diskussionsmøderne Torsdag Aften gik Bølgerne somme Tider højt — men

Folkedansere.

„Skærsilden“ stod som et truende Uhyre og vé den, der vovede sig lidt for langt ud, han blev ubarmhjertig taget under Behandling og maatte gennemgaa alle de Pinsler, som dette berygtede Sted havde til Raadighed.

De samme Midler kom ogsaa til Anvendelse, hvis nogen havde vanskeligt ved at komme op om Morgenen eller var lidt for omhyggelig over for Pigerne. De kunde være sikker paa at komme i „Avisen“.

Forøvrigt blev der ydet mange gode Indlæg baade paa Prosa og Vers.

— — —

Vore Møder var godt besøgt. Foruden Aabningsmødet, hvor Pastor *Lykke* og jeg talte, havde vi et offentligt Møde i hver Maaned, med Pastor *Engberg*, Ørting, Forstander *Dolleris*, Fru *Ester Malling Pedersen* (Oplæsning), Pastor *Kragh*, Hundslund, og jeg som Talere.

Af Udflugter maa nævnes Turene til Rathlousdal og Aarhus. Det sidste Sted besaa vi den gamle Gaard, Maleri-

Eleverne paa Landmaalingsarbejde.

samlingen, Domkirken, den katolske Kirke og sluttede af i Teatret, hvor der blev spillet „Tegnebogen“.

Ligeledes var vi under Primdahls kyndige Ledelse ude at se et Par af Hads Herreds gode Besætninger. Hos *Folmer Skovsgaard*, Randlev, saa vi en i stærk Udvikling, ret ny rød Besætning, og hos *Chr. Pilgaard*, Morsholt, saa vi den bekendte gamle, anerkendte jydsk Besætning.

Desuden var vi i Besøg hos Lærerne og en Del af Naboerne, som elskværdig aabnede deres Døre for os, og ikke mindst disse Aftenbesøg, hvor Tiden gik med Skæmt og Leg, Tale og Sang, var medvirkende til at udvikle det gode Kammeratskab, som prægede Vinterholdet.

Da Foraaret nærmede sig, blev vi ofte ringet op i Telefonen af Egnens Landmænd, som ønskede at fæste en Karl eller Pige, og det var os en Glæde at anbefale dem. Det resulterede da ogsaa i, at mange af vore Elever fik Plads her paa Egnen.

Og saa oprandt Dagen, da Eleverne skulde rejse. Der er altid noget vemodigt ved at skulde tage Afsked med dem, man er kommen til at holde af, og det følte vi, der

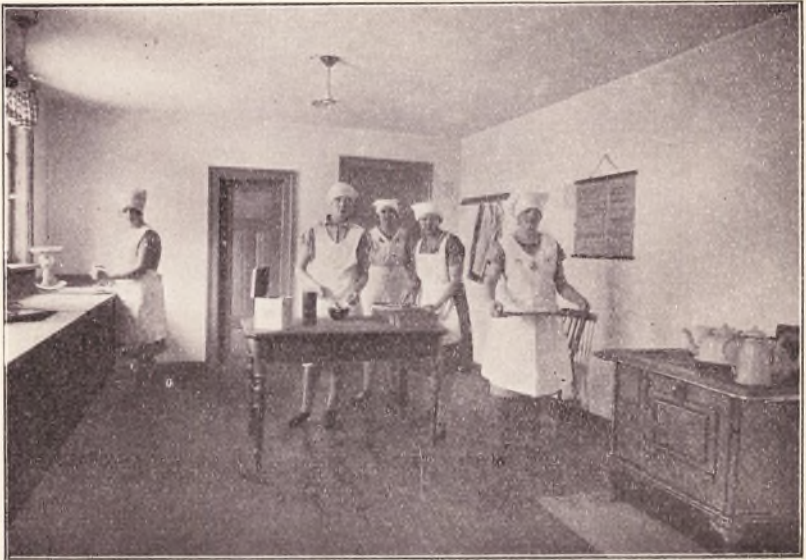

Ungdom og Blomster.

blev tilbage; men vi haabede paa deres Besøg i Sommerens Løb, og der blev vi heller ikke skuffet. Og ikke mindst disse Besøg har knyttet os nærmere sammen. Naar de i den lyse Sommeraften paa deres frejdige Maade kom og hilste paa os og tilbragte et Par Timer sammen med os og vore unge Piger, da følte vi, at Skolearbejde med dansk Ungdom er en herlig og velsignelsesrig Gerning.

April Maaned stod i Rengøringens Tegn. Vi var knap bleven færdig efter Byggeriet, da Vinterskolen begyndte, og dette maatte oprettes inden Sommerskolen skulde begynde; men da 3. Maj kom, og Flaget gik til Tops, var vi ogsaa færdig til at modtage Pigerne. Det blev knap saa stor en Flok som ventet, dels maatte et Par melde fra paa Grund af Sygdom, og dels havde vi nogle Vanskeligheder, inden det rigtig blev bekendt, at Skolen var statsanerkendt og kunde modtage amtsunderstøttede Elever.

Men var Antallet ikke saa stort (18 Elever), var Kvaliteten god, og det samme, som er sagt om Vinterskolens Elever, skal ogsaa lyde for Sommerskolen. Det var et ensartet Hold, der arbejdede godt sammen.

En Familie i Arbejde.

Middagsbord for en Familie.

Sommeren er jo bedre egnet til Udflugter end Vinteren, og vi havde mange gode Ture, dels i Omegnen til Skov og Strand, hvor vi kunde benytte Cyklen, og naar vi saa havde Primus med og kunde nyde Kaffen i det grønne, da følte vi os „som Fuglen i Luften, der tumler sig fri“.

Af længere Udflugter skal — foruden Aarhusturen — lige nævnes Turen til Himmelbjerget. Det er første Gang, vi har vovet os paa

en Tur til Himmelbjerget, men takket være Rutebiler, kunde det gennemføres baade billigt og fornøjeligt. Vi kørte til Ry og sejlede til

Himmelbjerget, hvor vi nød den herlige Udsigt.

Kørte derfra til Himmelbjergaarden og besaa Drengehjemmet, videre til Øm Klo-

sterruin og fik sluttelig Tid til et lille Ophold i Skanderborg.

Sommerens store Begivenhed var jo nok Elevmødet. I Aar var vi heldige med Vejret, og Besøget var godt. Det blev da ogsaa en Dag, som Eleverne sikkert vil mindes med Glæde. Stærkest var Vinterholdet repræsenteret. En Skuffelse var det, at Sjællænderne svigtede; det haaber vi, ikke sker tiere. Naar Thyboerne og de fra Vestjylland kan komme, saa kan Sjællænderne ikke være bekendt at blive hjemme.

Dagen begyndte med Gudstjeneste i Valgmeninghedskirken. Efter Middag blev der talt af Pastor *Lykke*, Lærer

Fra Himmelbjergturen.

Thorv. Madsen og jeg. Derefter var der Generalforsamling, hvor Formanden, *Laurits Laursen*, Boulstrup, aflagde Beretning, og Kassereren, *Karl Andersen*, Bjerager, fremlagde Regnskabet.

Ved Bestyrelsesvalget afgik efter Tur *Margrethe Christensen*, Horsens, og *Martha Hansen*, Vedsted, og da de ikke ønskede Genvalg, blev i Stedet for valgt *Valborg Laursen*, Odder, og *Holger Moseholt*, Randlev.

Der skal være fint til Elevmødet.

Derefter gik Tiden med fri Samvær i det grønne til Klokken kaldte til Aftensmad.

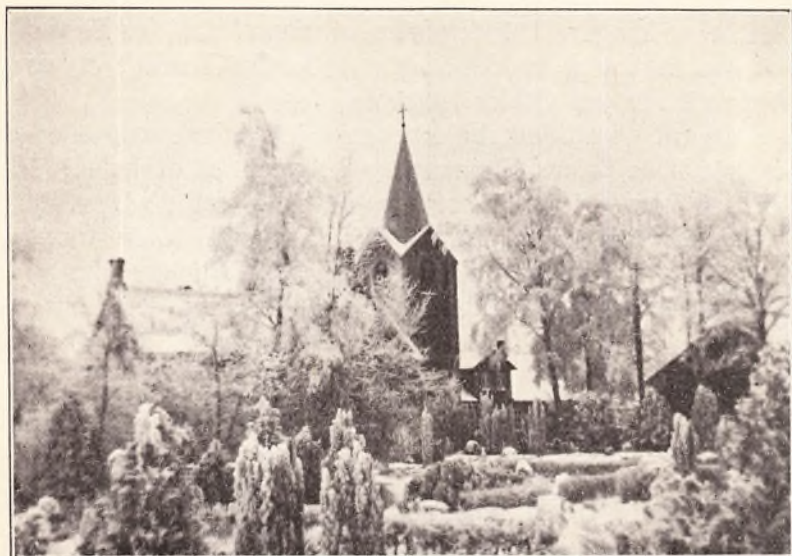
Bagefter opførte de unge Piger under stærkt Bifald „Svinedrengen“, „Prinsessen sad i Højenloft“ og „Det var om en Løver-

dag“ og *Mari Lis Lykke* og *Børge* spillede „Hans og Trine“. Desuden blev der danset Folkedanse, og den vellykkede Dag sluttede med Aftensang.

3 Maaneder er en kort Tid, og inden vi rigtig vidste af det, var vi i Slutningen af Juli. Den sidste Søndag havde vi vort Sommermøde i Forbindelse med Udstilling af Elevernes Haandarbejde og Skolekøkkenarbejde, og som Taler var Pastor *Kelstrup*, Beder, kommen til Stede.

De sidste 2 Maaneder er altid mere rolige; der arbejdes særlig støt i disse 2 Maaneder, og det var en Fornøjelse at være med i Arbejdet; men selvfølgelig maatte Cyklen ikke staa og ruste, og særlig Turen til Sondrup Strand er nævneværdig.

Sidst i September havde vi vort Efteraarsmøde. Det blev kun én Dag, da Forfatteren *Falk Rønne*, som skulde have talt baade Søndag og Mandag, paa Grund af Syg-

Valgmenighedskirken i Rimfrost.

dom maatte sende Afbud. Men Søndagen blev en god Dag; Pastor *Fenger*, Askov, prædikede om Formiddagen i Valgmenighedskirken og talte om Eftermiddagen sammen med Pastor *Højmark*, Aarhus. Salen var stuvende fuld baade om Eftermiddagen og om Aftenen, da Lærer *Ribergaard*, Aarhus læste op.

Endnu skal lige nævnes, at vi har afholdt 2 Kursus paa 11 Dage, et for Mænd i Januar og et for Kvinder i Juli. Ogsaa disse Kursus havde vi megen Glæde af.

Endvidere har Hads Herreds Landboforenings Ungdomsudvalg i Oktober Md. benyttet vore Lokaler til Udstilling af de unges Arbejde, og Odderegnens Ungdomsforeningers Hovedkreds holdt et velbesøgt Ungdoms-Kursus her den 2. December.

Og naar jeg nu ser tilbage paa Aaret, der er gaet, føler jeg Trang til at sige Tak til de mange, vi er kommen i Berøring med.

Det skal lyde til de unge, som har været hos os i kor-

tere eller længere Tid: jeg føler, at maa vi altid faa Elever af den Støbning, er det en rig og herlig Gerning, vi har begyndt her paa Odder Højskole.

Og til vore Medarbejdere maa jeg bringe vor allerbedste Tak. Naar Eleverne er kommen til at holde af Skolen her — og det tror jeg, de er — saa skyldes det ikke mindst det Arbejde, der fra Lærernes Side er udført. Det harmoniske og samlende over Skolearbejdet kan jo kun naaes, naar der i Fællesskab arbejdes mod det samme Maal.

Elisius Johnsen.

SAMFÆRDELSMIDLERNE FØR OG NU

S amfærdselsmidlerne før og nu,
det er det Emne, hvorfra jeg gaar ud.
I gamle Dage da kunde enhver
ej rejse omkring, som nu man det ser,
man maatte vandre paa sine Ben,
dog Ridderen sadlede Gangeren,
og Kongen kørte i Guldkaret,
det har du nok paa Billeder set.
Da syntes Verden saa vid og lang;
men til at rejse man følte ej Trang.
Med Sejl og med Aarer man Havet pløjed',
men det gik langsomt, og ondt man døjed'.
Saa var det, man opfandt en Dampmaskine,
og den kunde fløjte og tøffe og hvine,
ret hurtigt den blev i Skibene sat,
saa kan det nok være, at Farten tog fat,
med Lynets Hast bestemt jeg tror,
at man over Havets Bølger fo'r.
Man hentede Guld i fremmede Lande,
Appelsiner og Druer paa andre Strande.
Kaffe, Krydderier og meget andet
man sejlede hjem til Fædrelandet.
Varene solgtes for mindre Penge,
fordi den Rejse ej varede længe.
Men Dampmaskinen fik større Indpas,
paa Landjorden ogsaa den fik sin Plads,
med Toget man nu kan fare af Sted,
og der er intet besværligt derved;
Gods og Mennesker, Kvæg, ja alt
befordres, og det er slet ikke saa galt.

Næppe man ser paa Kloden et Land
 uden en guldtræsset Jernbanemand.
 Dampmaskinen er delvis fordrevet,
 Forbrændingsmotoren populærest er blevet,
 den koster ikke saa mange Penge,
 og at faa den startet ej varer ret længe.
 Man naaede ogsaa at spare derved,
 Maskinens Fylde og Vægt sattes ned.
 Ved Brugen af Damp stor Plads gik til Spilde;
 thi Kullene de er jo Kraftens Kilde;
 men da de ta'r Plads, er snavset og dyre,
 saa er det bedre med Olie at fyre.
 Rudolf Diesel, som jo var en tysk Ingeniør,
 konstruerede en Motor, man ej kendte før;
 han Luftens Arter, Brint og Ilt,
 lod Motoren suge ganske snildt,
 og naar han Solarolie blanded' deri;
 han opfandt Kraften, som ligger heri,
 at Luften ej taaler saa høj Kompression,
 uden at der sker en stor Eksplosion.
 Men Skæbnen var ikke Diesel god,
 en Dag han pludselig Verden forlod;
 men Motoren stod der saa strunk og flot,
 en Brændstofsventil der manglede blot.
 Burmeister & Wains Ingeniører vilde,
 Ventilen blev frembragt ved deres Snille.
 Det første Motorskib paa Verdenshavet,
 det blev af danske Haandværkere lavet.
 Vort Fædreland Danmark vil nævnes med Ære,
 saa længe et Skib kan vort Dannebrog bære.
 Det ofte i Danmark er daarligt Føre,
 og naar man saa vader i alt dette Pløre,
 saa faar man Snue og meget andet,
 det gælder dog særlig for Folk paa Landet,
 da er man glad for, at Rutebiler
 og Omnibusser saa rastløs iler;
 naar man betaler Chaufføren blot,
 saa kan man køre saa lunt og godt,
 skaaner sit Tøj og faar ikke Snue,
 nej, ingen behøver for Regnen at grue.
 I Byen man endnu det nemmere har,
 en Lillebil eller Taxa man ta'r;
 men disse Vogne er temmelig dyre,

vil derfor man spare den store Hyre,
 man tager med Sporvognen, det er klart,
 det er nemt og billigt, forresten og rart.
 Er Vejret godt, og man vil lidt omkring,
 da er en Cykle en herlig Ting,
 med den kan man komme ret langt paa en Dag,
 hvor hurtigt, ja, det bli'r ens egen Sag.
 Af alle de Samfærdselsmidler, vi har,
 er Cyklen populærest, den Sag er klar.
 Men den, som i Verden er fornem og rig
 og ej med sin Tegnebog ligger i Krig,
 han lader blot starte sin ny Limousine
 og sætter sig ind med en værdig Mine,
 blødt og behageligt kører han bort;
 thi Vognen den ejer al mulig Komfort.
 Nu man ej mere la'r raade Fornuften,
 man ogsaa ta'r Vejen fort gennem Luften,
 flyve det gør man i alle Lande
 over Byer og Bjerge og store Vande,
 Passagerer og Flyver gaar ind i Kabinen,
 roligt og sikkert man starter Maskinen,
 svæver i Luften saa let som i Drømme
 med Tankens Fart gennem Æterens Strømme
 ret som Aladdin, naar Ringen han bar,
 naar blot at han ønsked', paa Stedet han var.
 Om et halvt Hundred' Aar, kanske ogsaa tres,
 saa er man maaske ikke længere tilfreds
 med at rejse omkring paa vor Klode saa liden.
 Næh jeg tænker, at den, som vil følge med Tiden,
 rejser en Tur til de fjerne Planeter:
 Aktirius, Sirius, Saturn og Jupiter;
 men farer man vild eller trættes af Legen,
 saa rutscher man blot nedad Mælkevejen.
 Men har vi end været ved Verdens Ende,
 vi atter tilbage til Danmark vil vende,
 derom er vi enig Kvinde som Mand,
 ej findes i Verden saa dejligt et Land
 som Danmark, vor Moder i Lykke og Nød,
 hos dig vil vi leve, hos dig vil vi dø.

E. Lindqvist.

Elevfortegnelse.

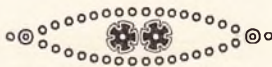
Vinterholdet 1927—28.

- Andersen, Kristian. Smed N. P. Andersen, Heltborg, Hurup.
Christensen, Viggo. Gdr. R. Christensen, Tvenstrup, Odder.
Dam, Søren Thomsen. Forp. S. Dam, Knebel.
Daugaard, Jens. Rasmus Daugaard, Refstrup Mark, Gadbjerg.
Frederiksen, Ejnar. Gdr. A. P. Frederiksen, Boulstrup.
Holm, Ejnar. Gdr. Peter Holm, Skjoldborg, Studsgaard.
Johansen, Peter Valdemar. Gdr. Rasmus Johansens Enke, Badstrup, Kalundborg.
Kristensen, Peter. Lmd. Kristen Kristensen, Ny Egsgaard, Filskov.
Lindquist, Edvind. Hmd. Aug. Lindquist, Karleby, Falster.
Madsen, Svend Aage. Landpost J. F. Madsen, Odder.
Moseholt, Holger. Gdr. Niels Moseholt, Randlev.
Nielsen, Niels Østergaard. Gdr. Graves Nielsen, Ettrup, Hurup,
Næsborg, Niels. Gdr. Niels E. Næsborg, Hurup Østjylland,
Skelund.
Nørgaard, Hans. Gdr. Joh. Nørgaard, Bjerregaard Vedersø,
Ulfborg.
Olsen, Johannes. Gdr. Niels Olsen, Fuldby, Døjringe.
Pedersen, Henry Johannes. Arbmd. Mads Pedersen, Danmarks-
gade 62, Esbjerg.
Pedersen, Richardt. Jens Pedersens Enke. Barslund, Hoven,
Tarm.
Rasmussen, Regnar. Boelsmd. Niels Rasmussen, Fredebo, Stilling.
Riis, Peter. Gdr. Søren Riis, Engdal, Beder.
Skov, Carl. Gdr. M. Skov, Øster Thirsted, Vester Thirsted.
Sørensen, Eyvind. Boelsmd. Jens Sørensen, Randlev, Hessel-
bjerg, Boulstrup.
Sørensen, Johannes. Boelsmd. P. Chr. Sørensen, Aarslev,
Brabrand.

Graversen, Johanne. Gravers Truelsen Graversen, Fjølstervang,
Kibæk.
Graversen, Thora. Gravers Truelsen Graversen, Fjølstervang,
Kibæk.
Karstoft, Ida. Lmd. Erik Karstoft, Svendlund, Rind, Herning.
Laursen, Valborg. Slagtermester Laursen, Odder.
Pedersen, Ellen Bjerg. Gdr. Chr. Pedersen, Lindenæs, Gylling.
Wallmann, Ester Agate. Gdr. Jens Wallmann, Vorslunde, Give.

Sommerholdet 1928.

Christiansen, Dagny. Cigarhandler Christiansen, Vraa St.
Fisker, Dagny. Gdr. Carl Fisker, Tvenstrup, Odder.
Hansen, Valborg. Gdr. Jens Lykke Jensen, Boulstrup Mark,
Boulstrup.
Iversen, Kirstine. Gdr. Niels Iversen, Hee pr. Hee.
Jacobsen, Mathilde. Boelsmd. Martinus Jacobsen, Skave, Borg-
bjerg, Holstebro.
Jensen Birgitte. Husejer Else M. Jensen, Kistrup, Løvet, Viborg.
Jensen, Kathrine. Hmd. Kristian Jensen, Hylke Mark, Hylke St.
Jensen, Mette Marie. Enke Johanne Pedersen, Frederiksalle 42,
Aarhus.
Jensen, Sigrid. Baneformd. Jensen, Faarup, Faarup St.
Johansen Margrethe. Gdr. Rasmus Johansens Enke, Badstrup,
Kalundborg.
Larsen, Edith. Lmd. Jens Larsen, Østerhalne Hede, Vadum.
Malling, Rigmor. Parcellist P. Malling, Ditlevshøj, Hømb,
Ringsted.
Møllergaard, Ingeborg. Lmd. Jens Kr. Møllergaard, Vraa, Vraa St.
Nielsen, Mette. Gdr. Peter Nielsen, Haarup, Hjortshøj.
Nielsen, Minne. Gdr. Anton Jensen, Lønnerup, Hundstrup.
Nielsen, Rigmor Bjerre. Købmd. Jens Nielsen, Trælløse, Her-
lufmagle.
Poulsen, Marie. Skovfoged Poulsen, Fruergaard, Ejstrupholm.
Stougaard, Anna Kamp. Gdr. Andreas Stougaard, Stadil, Tim St.

Meddelelser.

Ved et Elevmøde blev det foreslaaet, at vi foruden at bringe Bidrag i Aarsskriftet fra Skolens nuværende og forhenværende Lærere ogsaa skulde bringe Bidrag fra gamle Elever.

I flere Højskolars Aarsskrifter bruger man det saadan, og naar det lykkes, er det aabenbart et virksomt Middel til at holde en virkelig Forbindelse vedlige mellem de gamle Elever og Skolen og mellem Eleverne indbyrdes — og det er jo netop Foreningens Formaal.

Hidtil har det været smaat med Bidrag fra jer, derfor er det nu, at jeg retter en Opfordring til alle I gamle Odder-Elever. Send et lille Stykke til næste Aars Elevskrift enten til mig eller Johnsen og senest 1. December.

Ingen behøver at holde sig tilbage fordi de er bange for, at der skal være et Komma eller et Bogstav for meget eller for lidt, det skal nok blive rettet, og har I ikke meget at skrive, saa dog lidt, ja selv en Hilsen vil sikkert blive modtaget med Glæde.

De fleste af efterfølgende Meddelelser staar derfor paa mit eget Ansvar.

* *
*

Mikael Bjerre (1920—21) er gift og har en Gaard i Torrild. — Rogert Pedersen (1920—21), der jo er min nærmeste Nabo, havde i Sommer den store Sorg at miste den yngste af sine to Smaapiger, 3 Aar gammel. Jens Godsted (1920—21) rejste jo til Amerika efter sit Højskoleophold; han var forrige Sommer hjemme med Kone og en lille Pige, men rejste derover igen; kort Tid efter døde hans Far.

Jørgen Jepsen (1920—21) sender hver Jul Hilsen her til; jeg lader den gaa videre til hans Kammerater.

Søren Laursen (1921—22) blev gift med Karl Jensens Søster og har Gaarden i Ørting, endvidere ved jeg, at Folmer Olsen, Søren P. Simonsen og P. Johnsen, alle fra 1921—22 er gifte. Boy Høyer (1921—22) er Forvalter paa Aakjær.

Johannes Egede (1922—23) har været en lille Tur i Amerika, men er vendt hjem igen.

Anders Forbeck skrev den 22. Juni: Tinus blev gift i Jul med Ella Nørgaard og har en Gaard i Kjølby, en Mils Vej herfra Brøndum og Hilsen til gamle Svingere. Leo Pedersen (1922—23) er ligeledes gift og har Hjemmet i Hvilsted.

Endvidere Viggo Mikkelsen (1923—24) og Viggo Kampmann (1924—25).

Jens Adolf (1923—24) sendte mig sidste Jul en Hilsen til gamle Kammerater.

Jane, der er gift og bor i Norge, var til Elevmødet, hun bad mig hilse gamle Bekendte.

Hermed vil jeg slutte og modtag vor Hilsen og Ønsker om en glædelig Jul.

Familien Laurits Laursen,
„Lindely“, Boulstrup.

* *
*

Alle Venner og Veninder, Lærere og Lærerinder fra Sommeren 1928 ønskes en rigtig glædelig Jul og et godt Nytaar af Rigmor Malling. Min Adresse er: Ottestrup pr. Farringløse, Sjælland, hvis nogen vilde glæde mig med et Brev.

Rigmor Malling.

* *
*

Gamle Elever sendes en venlig Hilsen med Ønsket om en glædelig Jul.

Gudrun Iversen. Kr. Iversen.

* *
*

Børge, Gunnar og Ejgil ønsker alle Eleverne en rigtig glædelig Jul.

* *
*

For et Aar siden levede vi undertegnede imellem en Flok glade og opvakte unge Mennesker, som vi siden har savnet mange Gange. Vi har derfor tænkt paa, om der ikke skulde være Interesse for at sætte en Vandrebog i Gang og derigennem vedligeholde Forbindelse med hverandre helst i mange Aar. Vi skulde saa helst have alle Eleverne fra Vinteren 1927—28 med, og vi beder derfor dem, der interesserer sig for Sagen, om at sende deres Adresse til Regnar W. Rasmussen eller Johannes Sørensen, der saa vil indvarse til en Generalforsamling, hvortil alle de i Omegnen værende Elever indbydes.

Der vælges da en Bestyrelse, der laver en Lov angaaende Vandrebogens Fremtid. Adresserne vil vi gerne modtage i Løbet af Januar Maaned.

Vi, der er i Odderegnet har i Sommer været meget sammen baade hos private og paa Højskolen, hvor vi, som altid, bliver modtaget med Venlighed i det hyggelige og gæstfri Hjem. Vi vil derfor gerne rette en Tak til Forstander Johnsen og Hustru og til de øvrige Familier, der saa elskværdigt har indbudt os til festlige Sammenkomster.

Hermed ønskes Familien Johnsen, Lærerpersonalet og alle Venner og Veninder fra Højskoletiden en rigtig glædelig Jul og et godt og lykkebringende Nytaar med hjertelig Tak for alt godt i det svundne Aar.

Eyvind Sørensen, Edvind Lindquist, Johannes Sørensen,
Bjerager pr. Randlev, Rostrup pr. Arden, „Lindgaarden“, Ørting,

Regnar Wulff Rasmussen,

Karl Skov,

Studshoved, Odder,

Rude, Odder,

tidl. „Nordlyset“.

* *
*

Glædelig Jul, godt Nytaar ønsker jeg mine Lærere, Lærerinder og Kammerater med Tak for alt godt i det Aar, som svandt.

Jeg opholder mig endnu i Fensten, er glad for at have set Odderegningen med de meget smukke Naturomgivelser ved Sommertid.

Vi er stadig en lille Flok af gamle Kammerater her omkring Højskolen, under hvis Tag vi saa ofte samles baade til Alvor og Gammen.

Venlig Hilsen og paa Gensyn til Elevmødet 1929.

Ida Karstoft,

„Fensten Nedergaard“, Ørting St.

* *

Vor unge Lærer hedder i Vinter Chr. Daugbjerg. Han har Uddannelse fra Jelling Seminarium og fra Askov og har i 3 Aar været Lærer paa Hadsten Højskole. Han underviser i Historie, Dansk, Gymnastik, Tegning m. m.

* *

Frk. Buhl har bestemt sig til at blive Gaardmandskone, idet hun i dette Efteraar præsenterede Holger Moseholt som sin tilkommende.

* *

Lærerpersonalet og Kammerater ønskes en glædelig Jul og et godt Nytaar.

Kristian Andersen.

* *

Kære gamle Elever!

Tiden iler; atter er et Aar gaaet og Aarskriftet skal nu i Trykken. Jeg vil gerne sende eder alle en venlig Hilsen og Ønsket om en glædelig Jul og godt Nytaar.

M. Buhl.

* *

Tille Kristensen begyndte 1. November en Tilskærer-skole her i Odder. Hun begyndte straks med fuldt Hus og har mange Elever indmeldt til Resten af Vinteren. Hendes Adresse er Villa „Tove“, Bredgade, Odder.

Elevmødet 1929

afholdes Søndag den 30. Juni. Deltagere langvejs fra møder Lørdag Aften. Tæpper maa medbringes. Husk at melde jer Ankomst.

Pigeskole

med Højskole- og Husholdningsundervisning.

5 og 3 Maaneder fra Maj.

5 - 3 — - November og Januar.

Amtsunderstøttelse søges inden 1. Juli.

Karleskole

med Højskole- og Landbrugsundervisning.

5 og 3 Maaneder fra November og Januar.

Amtsunderstøttelse søges inden 1. Juli.

Korte Kursus

afholdes for Mænd om Vinteren og for Kvinder om Sommeren.

Understøttelse søges henholdsvis inden 1. Oktober og 1. April.

Artikler, Meddelelser

og andre Oplysninger til Aarsskriftet, sendes til *Laurits Laursen*, Boulstrup, eller til Skolen inden 15. November. Husk at meddele Adresseforandringer.

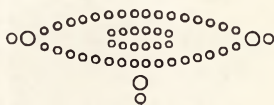

Skolen set fra Haven.

 © INDHOLDS-FORTEGNELSE ©

	Side
Livets Kaar. Digt af <i>Jakob Lykke</i>	3
Eksemplets Magt. Af <i>Marie</i> og <i>Elisius Johnsen</i>	5
Om Minder fra mit Højskoleophold. Af <i>A. Kr. Dolleris</i>	7
Aandsværdier. Af <i>Thorv. Madsen</i>	11
Min gamle Rektor. Af <i>Jakob Lykke</i>	13
Med Rutebil i Tyskland. Af <i>Tille Kristensen</i>	17
Minde fra Dybbøl og Dybbøl Mølle. Af <i>Laurits Laursen</i>	21
Et Juleminde. Af <i>Elisius Johnsen</i>	23
Brydninger. Af <i>C. P. Corneliussen</i>	27
Stambogsføringens Betydning. Af <i>N. Primdahl</i>	33
Den unge Landmands økonomiske Stilling i Øjeblikket. Af <i>A. Andersen</i>	36
Historien og dens Plads i vor Undervisning. Af <i>C. H. Daug- bjerg</i>	40
Aaret, der svandt. Af <i>Elisius Johnsen</i>	43
Samfærdelsesmidlerne før og nu. Stil af <i>E. Lindqvist</i>	53
Elevfortegnelse.....	56
Meddelelser.....	58

KJELDSSENS BOGTRYKKERI - ODDER